

Pielikums

Tukuma novada domes 27.03.2025.
lēmumam Nr. TND/1-1.1/25/158
(prot. Nr. 4, 11. §)

Tukuma novada pašvaldības iestāde
“Tukuma novada sociālais dienests”

2024. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Tukums 2024

SATURA RĀDĪTĀJS

1.	PAMATINFORMĀCIJA	3
1.1	IESTĀDES FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI.....	5
1.2	PERSONĀLS	8
1.3	DOKUMENTU PĀRVALDĪBA.....	11
2.	SOCIĀLAIS DARBS	14
2.1	Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem.....	14
2.2	Sociālais darbs ar pilngadīgām personām.....	16
2.3	Sociālais darbs kopienā	18
3.	SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN CITI ATBALSTA PASĀKUMI	21
4.	SOCIĀLIE PAKALPOJUMI	26
5.	PROJEKTI.....	40
6.	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	42
7.	2025.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI.....	44

1. PAMATINFORMĀCIJA

Tukuma novada pašvaldības iestāde “Tukuma novada sociālais dienests” (turpmāk – Tukuma novada sociālais dienests) ir ar Tukuma novada Domes 2020. gada 28. oktobra lēmumu izveidota iestāde.

Tukuma novada sociālais dienests darbību uzsācis 2021. gada 1. janvārī. Iestādes direktore ir Ina Balgalve.

Tukuma novada sociālā dienesta **funkcijas un pienākumi** ir nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, kā arī nodrošināt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām, profesionāli izvērtējot personu vajadzības, materiālos un personiskos resursus, organizējot personai nepieciešamos sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sociālo problēmu risināšanai.

Tukuma novada sociālā dienesta funkciju un tiešās darbības īstenošanai iestādes **struktūru** veido tās darbības virzieniem atbilstošas nodaļas:

Ģimenes atbalsta nodaļa;

Atbalsta nodaļa pilngadīgām personām;

Sociālās palīdzības nodaļa;

Rehabilitācijas nodaļa, ar struktūrvienībām:

Dienas aprūpes centrs “Saime”,

Dienas aprūpes centrs “Saimīte”,

Dienas aprūpes centrs “Rīti”,

Dienas aprūpes centrs “Saulespuķe”,

Patversme ģimenēm ar bērniem,

Specializētās darbnīcas “Melnezers”,

Centrs “Avotiņš”,

Atbalsta dzīvokļi,

Konsultatīvais darbs,

Izmitināšanas pakalpojumu nodaļa, ar struktūrvienībām:

Tukuma patversme,

Grupu dzīvoklis “Mežrozītes”,

Grupu māja “Lodes”,

Grupu dzīvoklis, adrese Celtnieku iela 3, Tukums, Tukuma novads – no 01.11.2023.,

Pansija – Ķiršu iela 10, Kandava, Tukuma novads,

Grupu māja “Laipas”.

Kopienas darba nodaļa, Kopienas centru darba nodrošināšana:

Lestenes kopienas centrs “Saulstari”,

Irlavas kopienas centrs “Dzintariņi”,

Sēmes kopienas centrs “Mūsmājas”,

Džūkstes kopienas centrs “Tev”,

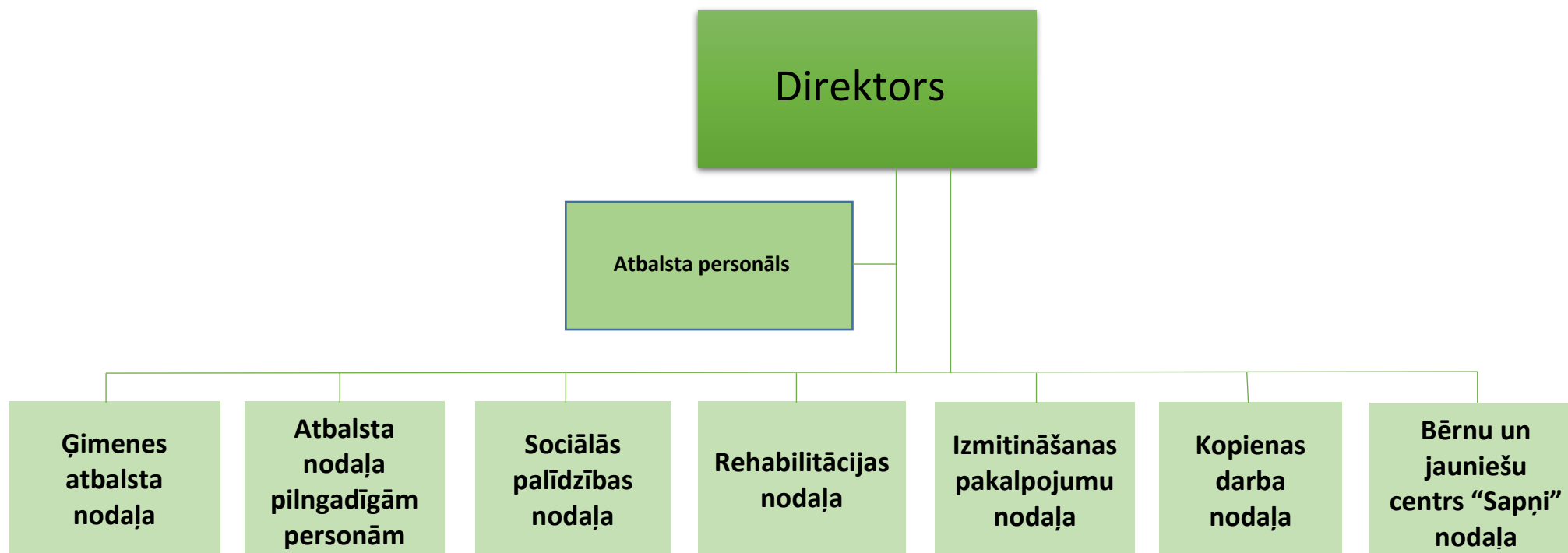
Kandavas kopienas centrs.

No 2025. gada 1. janvāra Kopienas darba nodaļa ir reorganizēta, Kopienas centru darbība tiek nodrošinātu pagastu pārvaldēs.

Bērnu un jauniešu centrs “Sapņi” nodaļa.

Tukuma novada sociālā dienesta juridiskā adrese ir Tidaholmas iela 1, Tukums, Tukuma novads.

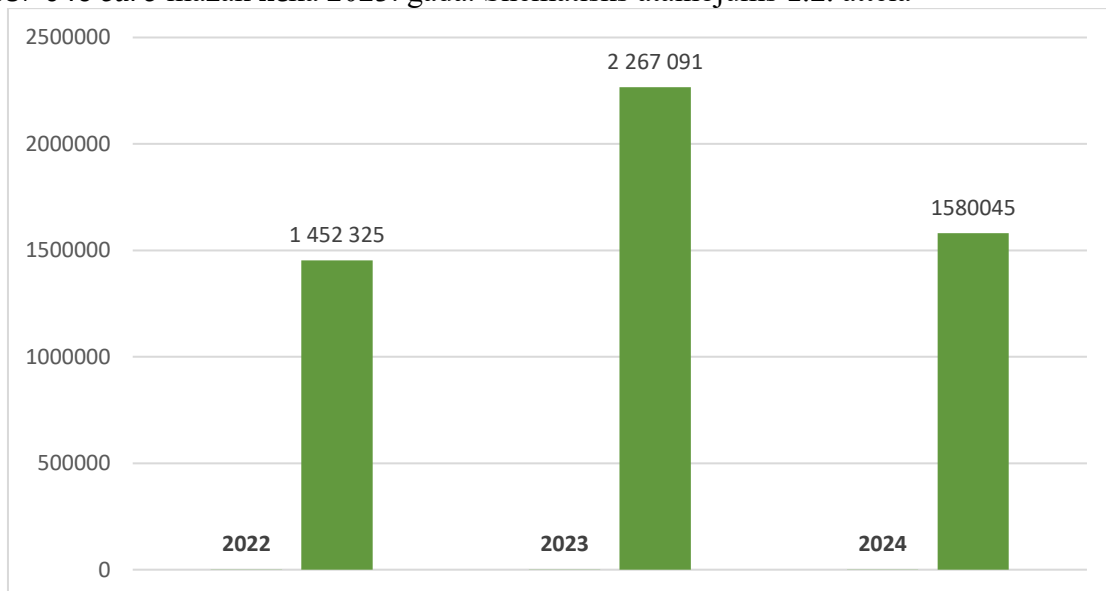
Tukuma novada sociālā dienesta struktūra uz 31.12.2024. aplūkojama 1.1. attēlā

1.1 IESTĀDES FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

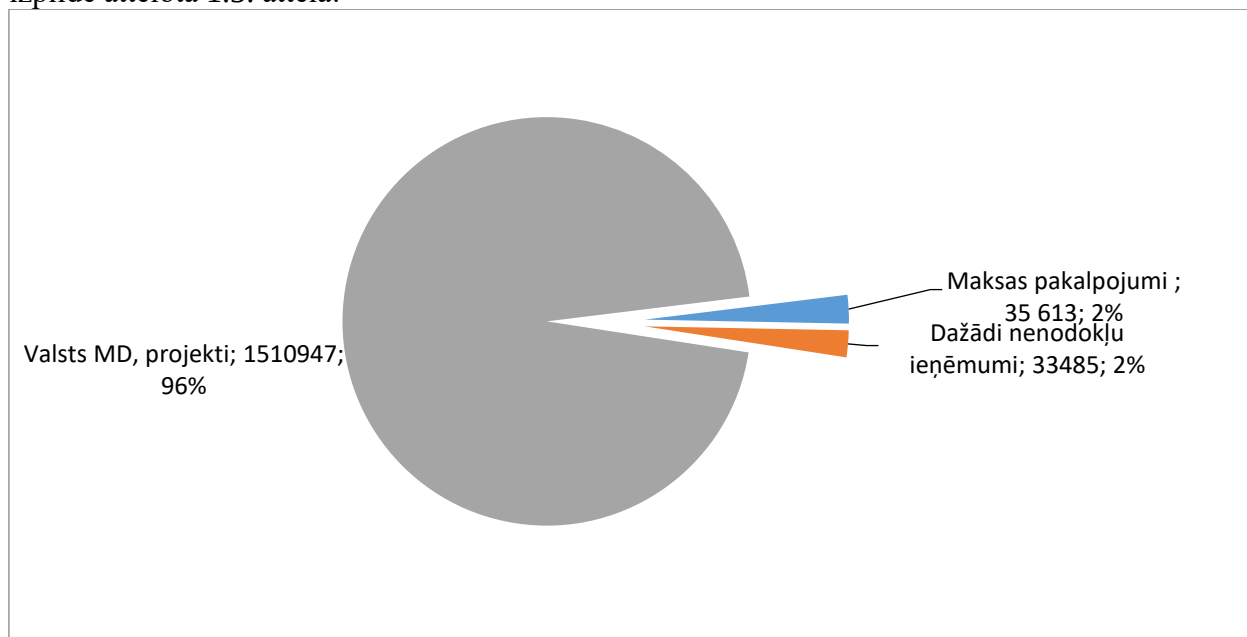
Tukuma novada sociālā dienesta grāmatvedība tiek kārtota centralizēti Tukuma novada pašvaldībā. Iestādes finanšu, materiālo un nemateriālo līdzekļu un saimniecisko darījumu uzskaitē atbilstoši normatīvo aktu prasībām tiek veikta Tukuma novada pašvaldības Finanšu nodaļā.

2024. gada sākumā ieņēmumu plāns ir 1 696 361 euro. Izpilde ir **1 580 044,61 euro**, kas ir par 687 046 euro mazāk nekā 2023. gadā. Shematisks atainojums 1.2. attēlā

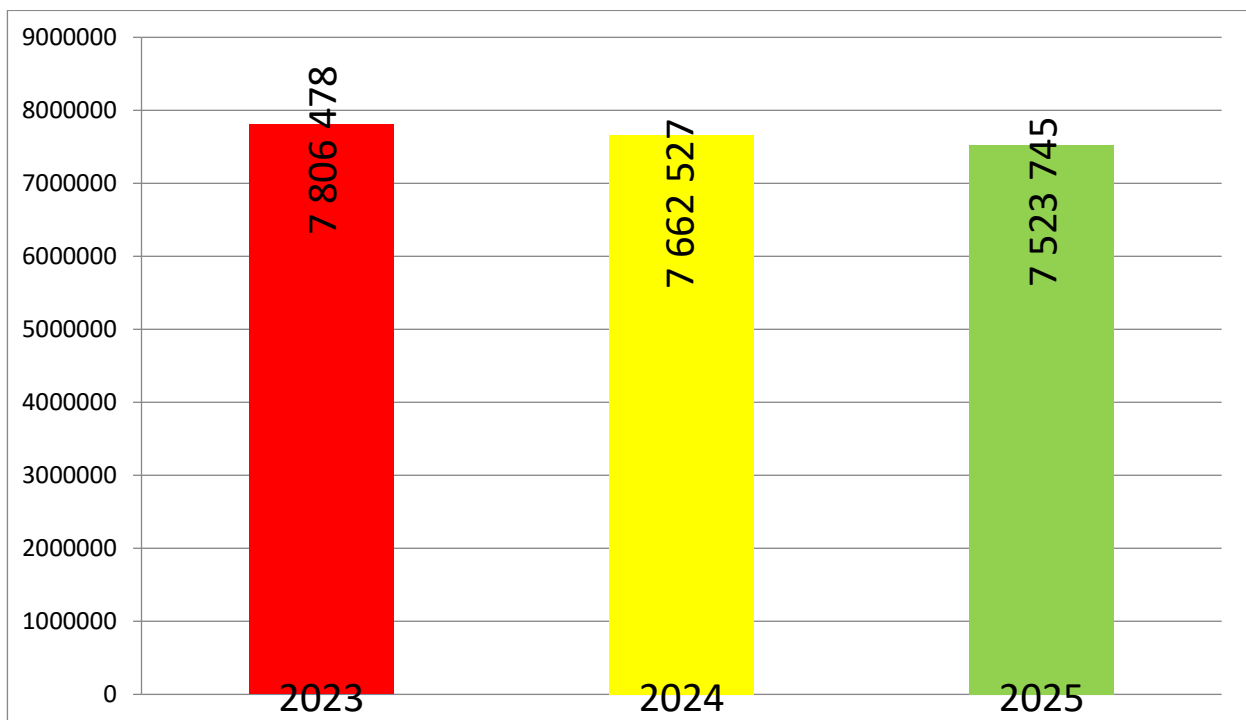
1.2. attēls. Tukuma novada sociālā dienesta ieņēmumi 2022., 2023. un 2024. gadā

Lielākais īpatsvars 96 % ieņēmumus sastāda valsts mērķdotācijas – darbinieku supervīzijām, no vardarbības cietušo personu rehabilitācijai, asistentu pakalpojuma nodrošināšanai. Shematiski Tukuma novada sociālā dienesta 2024. gada pamatbudžeta ieņēmumu izpilde attēlota 1.3. attēlā:

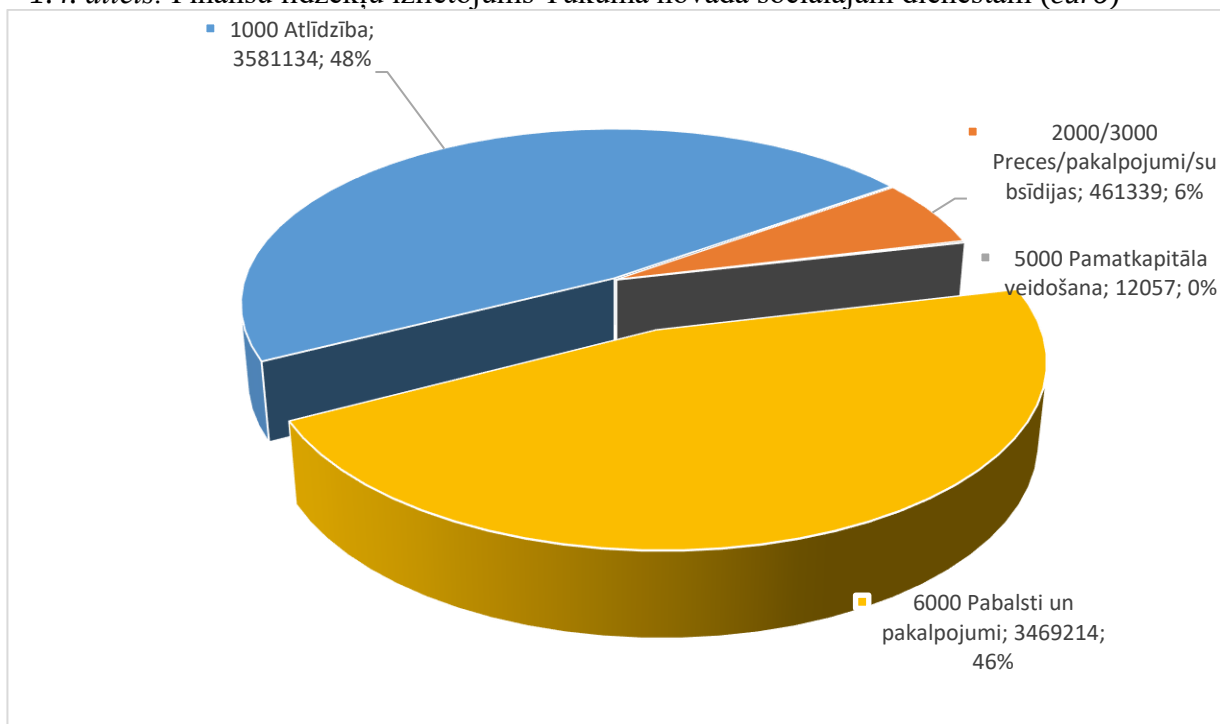

1.3. attēls. Tukuma novada sociālā dienesta 2024. gada ieņēmumi (euro; %)

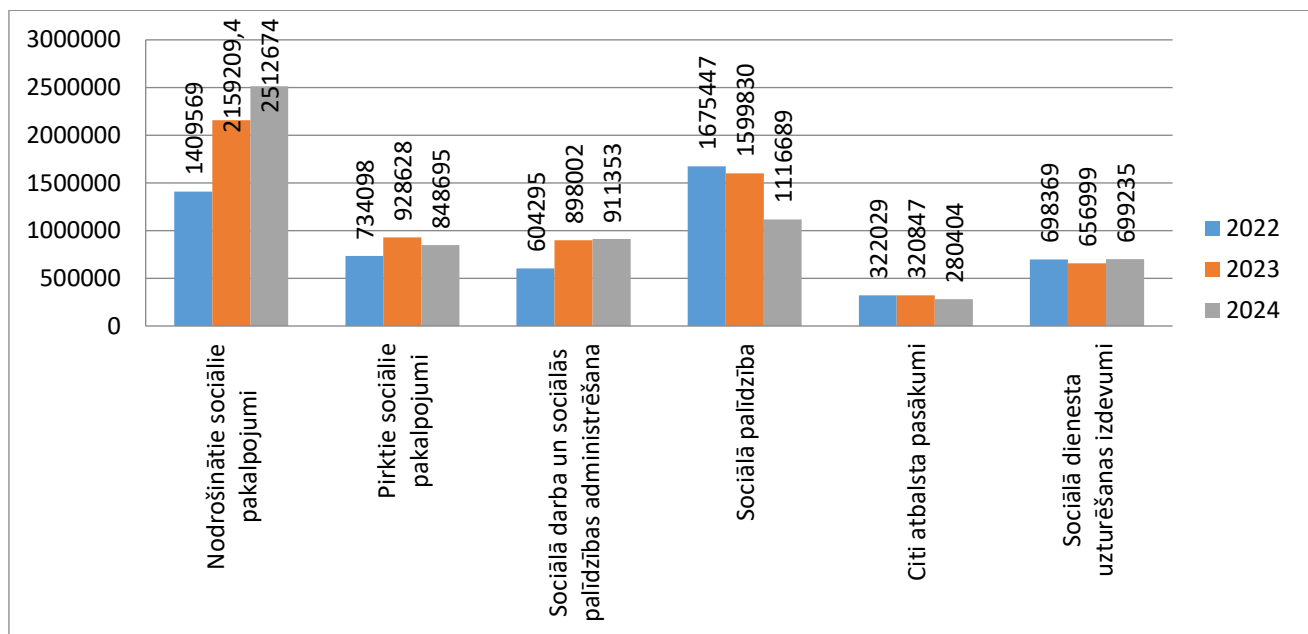
Finanšu izlietojums 2024. gadā salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem atspoguļots 1.4., 1.5., 1.6. attēlos:

1.4. attēls. Finanšu līdzekļu izlietojums Tukuma novada sociālajam dienestam (euro)

1.5. attēls. Finanšu līdzekļu izlietojuma sadalījums Tukuma novada sociālajam dienestam 2024. gadam (euro; %)

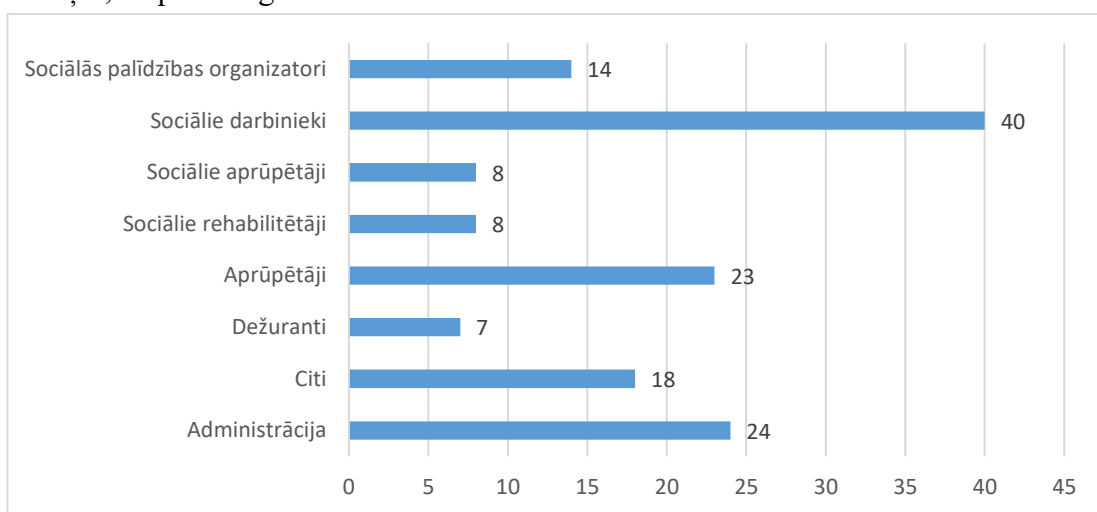

1.6. attēls. Finanšu līdzekļu izlietojuma sadalījums Tukuma novada sociālajam dienestam 2023., 2024. gadā (euro)

1.2 PERSONĀLS

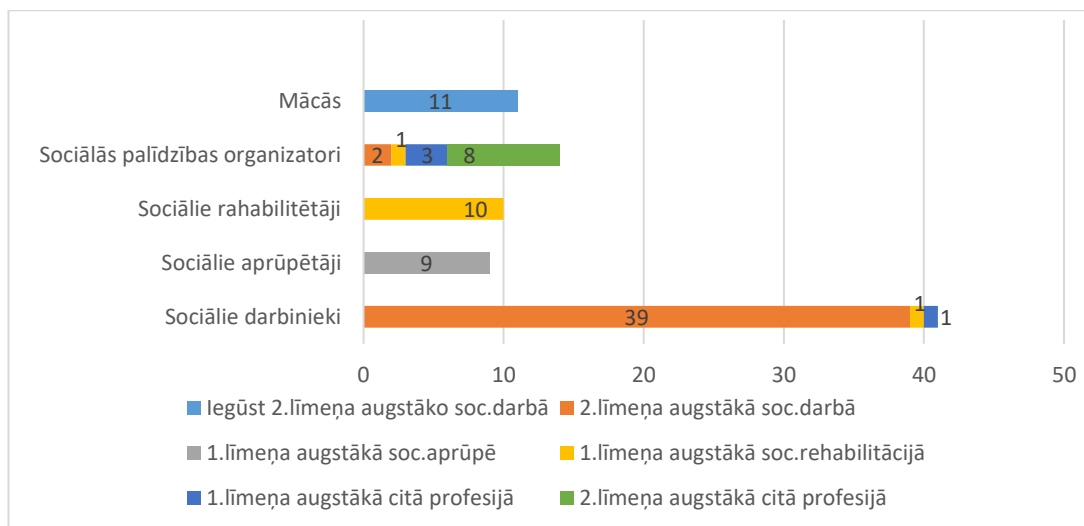
Personāla lietvedību, personāla datu uzkrāšanu, sistematizēšanu un analīzi iestādē nodrošina personāla speciālists. 2024. gadā iestādē tika nodarbināti 142 darbinieki.

1.7. attēlā ir uzskatāmi parādīts iestādes darbinieku skaita sadalījums 2024. gadā. Kā redzams, dominējoši iestādē ir nodarbināti sociālā darba speciālisti un darbinieki, kuri nodrošina sociālo pakalpojumu – dienas centru, jauniešu centra, patversmju, grupu māju un grupu dzīvokļu, specializēto darbnīcu pakalpojumu saņemšanu novada iedzīvotājiem. Salīdzinot ar 2023. gadu, būtiski ir mainījies sociālo darbinieku skaits – no 55 uz 40, kas skaidrojams ar izmaiņām Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 42. panta 3. daļā *“Tiesības sniegt sociālo palīdzību ir personām, kuras ir ieguvušas vismaz īsā cikla augstāko izglītību”* (iepriekš likums noteica obligātu pirmā cikla augstāko izglītību un sociālā darbinieka kvalifikāciju), līdz ar ko dienesta Sociālās palīdzības nodaļā tika veikta amata nosaukumu maiņa (no “sociālie darbinieki” uz “sociālās palīdzības organizatori”). Sociālās palīdzības nodaļas darbinieki ar atbilstošu izglītību un kvalifikāciju izvēlējās profesionālo izaugsmi, kļūstot par sociālajiem darbiniekiem pārejās dienesta nodaļās, aizpildot ilgstošo vakanču amata vietas.

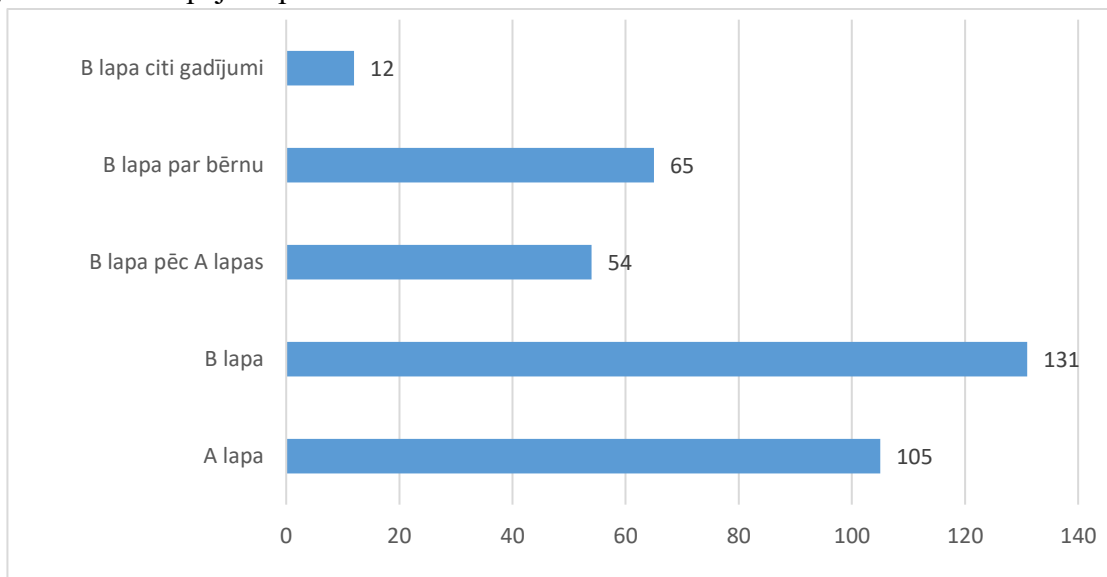
1.7. attēls **Darbinieku skaita sadalījums 2024. gadā**

No iestādē nodarbinātajiem 70 sociālā darba speciālistiem (sociālie darbinieki, sociālie aprūpētāji, sociālie rehabilitētāji, sociālās palīdzības organizatori) atbilstoša augstākā izglītība ir iegūta 64 darbiniekiem, 6 sociālie darbinieki turpina studēt, lai iegūtu atbilstošu izglītību, savukārt, vēl 6 darbinieki studē, lai iegūtu augstāku izglītību nekā nepieciešams šī brīža amata pienākumu izpildei, darbinieki mērķtiecīgi plāno savu profesionālo izaugsmi. Dati par sociālā darba speciālistu izglītības sadalījumu 2024. gadā apkopoti 1.8. attēlā.

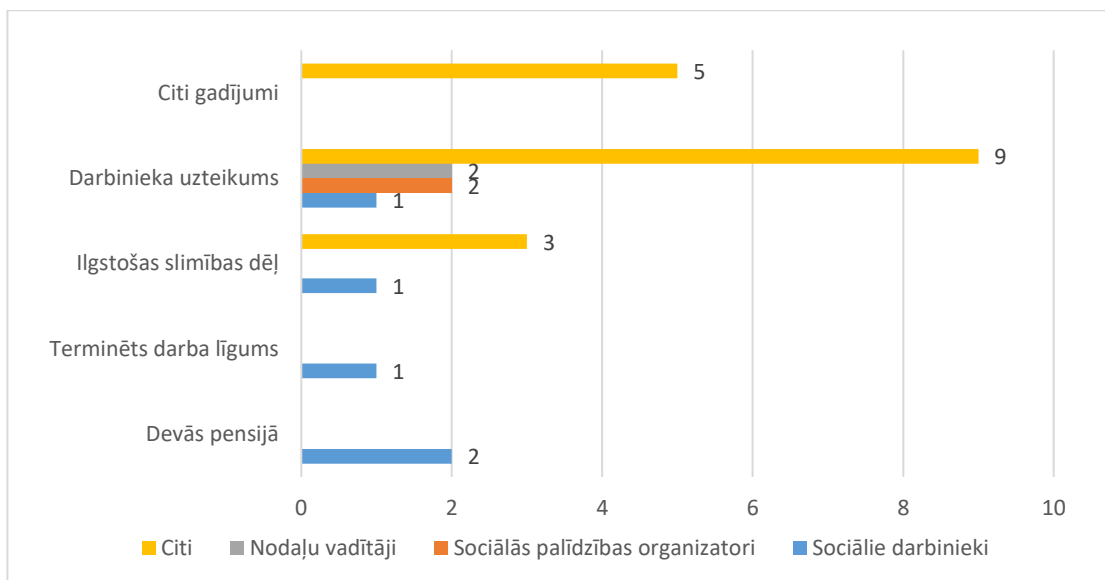
1.8. attēls. Sociālā darba speciālistu izglītība 2024. gadā

1.9. attēlā apkopota informācija par darbinieku darba nespējas lapām, kas uzskatāmi parāda personāla novecošanās (vidējais nodarbinātā vecums iestādē 48 gadi) un nemitīgās pārslodzes (vakances, kolēģu slimības) sekas, jo 61 gadījumā ir tikusi noteikta piemaksa par darba apjoma palielināšanos un 14 gadījumos uz darbinieka darba nespējas laiku darbā ir ticis pieņemts aizvietotājs (mazkvalificētajiem darbiniekiem). Neskaitāmos gadījumos kolēģu slimības laikā ir pieaudzis darba apjoms, bet piemaksas nav tikušas noteiktas, jo aizvietojamā darbinieka amata pienākumi sadalīti vairākiem līdzīgas profesijas kolēģiem, bet pašvaldības atlīdzības un sociālo garantiju noteikumi liedz piemaksu noteikt vairākiem aizvietojošiem kolēģiem, ja vien aizvietojamā darba nespēja nepārsniedz vienu mēnesi.

1.9. attēls. Darbinieku darba nespējas 2024. gadā

Ilgstošās pārslodzes rezultātā 2024. gadā darba tiesiskās attiecības iestādē izbeigt izvēlējās 14 nodarbinātie no 26 kopumā atbrīvotajiem darbiniekiem. 1.10. attēlā atspoguļota informācija par darba tiesisko attiecību pārtraukšanas iemesliem 2024. gadā.

1.10. attēls. Darba tiesisko attiecību izbeigšanas iemesli 2024. gadā

1.3 DOKUMENTU PĀRVALDĪBA

2024. gadā Tukuma novada sociālā dienesta dokumentu pārvaldību nodrošina kancelejas pārzinis (Tukumā), trīs lietveži (Tukumā), viens lietvedis (Irlavā/Tukumā), divi klientu apkalpošanas speciālisti (Kandavā un Tukumā).

Tukuma novada sociālajā dienestā kā visās Tukuma novada pašvaldības iestādēs dokumentu aprīte notiek **dokumentu vadības sistēmā LIETVARIS** (turpmāk – LIETVARIS). Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu un saņēmēju uzskaitē notiek **Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas lietojumprogrammā SOPA** (turpmāk – SOPA). Dokumentu (iesniegumu, izziņu, lēmumu par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem) reģistrēšana notiek sasaistē ar LIETVARIS. SOPA tiek uzkrāta informācija par klientiem paralēli papīra formai, veidojot klientu elektroniskās lietas.

SOPA nodrošina sasaisti ar valsts reģistriem informācijas pārbaudei un nodošanai. SOPA sistēmai ir sasaiste ar dažādiem valsts reģistriem, no kuriem saņem informāciju: Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistru (personu pamatdati), Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru (ienākumi), Nodarbinātības valsts aģentūru (bezdarbnieku informācija), Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisiju (invaliditāte), Ceļu satiksmes drošības direkciju, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūru (transportlīdzekļi), Valsts zemes dienesta Kadastra reģistru (nekustamie īpašumi), Valsts vienoto datorizēto zemesgrāmatu (nekustamie īpašumi), Valsts ieņēmumu dienestu (ienākumi, darba vietas), Uzņēmumu reģistru (uzņēmumi), Lauku atbalsta dienestu (ienākumi), Valsts izglītības informācijas sistēmu (piesaiste izglītības iestādēm), Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija (ienākumi), Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmu (aprūpes iestāžu informācija), LM SPOLIS (valsts līdzfinansējums). No SOPA notiek datu nodošana ārējām iestādēm: Labklājības ministrijai (uz Valsts sociālās politikas monitoringa informācijas sistēmu (SPOLIS), Juridiskās palīdzības administrācijai (mājsaimniecības statuss), Nodarbinātības valsts aģentūra (mājsaimniecības statuss), Valsts policijai (caur Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmu), Valsts izglītības informācijas sistēmai, Aizsargātā lietotāja datu informācijas sistēmai (mājsaimniecības statuss), Bāriņtiesai uz Bāriņtiesas informācijas sistēmu BARIS (mājsaimniecības statuss, apsekošanas), Pašvaldībai uz Pašvaldības dzīvokļu uzskaites un aprītes sistēmu BRIDZIS (personas sociālais statuss), Pašvaldībai uz Nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas sistēmu NINO (mājsaimniecības statuss).

Tukuma novada pašvaldība kā Partnerorganizācija turpina piedalīties darbības programmas īstenošanā “Eiropas Sociālā fonda Plus programma materiālās nenodrošinātības mazināšanai”, ir noslēgts līgums ar Sabiedrības integrācijas fondu par atbalsta paku izsniegšanu periodā no 2024. gada 1. aprīļa līdz 2027. gada 31. martam. Datu apmaiņa par piešķirto statusu un izdalītajiem komplektiem notiek starp SOPA un Komplektu izdales moduli (turpmāk – **KIM**). Savukārt, pārskatu iesniegšanu veic Mērķa finansējuma izlietojuma pārvaldības platformā (turpmāk – **MAP**).

2024. gadā Tukuma novada sociālais dienests un citas pašvaldības kā sadarbības partneri iesaistījās Labklājības ministrijas īstenotajā ANM projektā “Labklājības nozares un pašvaldību sociālās sfēras platformas “**DigiSoc**” izstrāde un ieviešana”, kā rezultātā tiks izstrādāta jauna IKT platforma “DigiSoc”, kas nodrošinās atbalstu sociālo pakalpojumu sniegšanā starp iedzīvotājiem, pašvaldībām, Labklājības ministriju un sociālo pakalpojumu sniedzēju vienotā darba vidē. Rezultātā no 2026. gada 1. jūnija pakalpojumu sniedzēji saņems informāciju no sociālajiem

dienestiem un mums kā pakalpojumu sniedzējiem attiecīgi būs jāievada pakalpojumu izpildes dati caur platformu “DigiSoc”. Nākotnē pārskatīsim noslēgtos pakalpojumu līgumus, lai savlaicīgi grozītu nosacījumus, kā jāiesniedz atskaites par sniegto pakalpojumu. Šīs izmaiņas ir vērstas uz efektīvāku un drošāku datu apstrādi, kā arī lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti. Vairāk par projektu lasiet Labklājības ministrijas preses relīzē, pieejama: <https://www.lm.gov.lv/lv/projekts/projekts-labklajibas-nozares-un-pasvaldibu-socialas-sferas-platformas-digisoc-izstrade-un-ieviesana>.

Tukuma novada sociālajā dienestā, kā arī visā pašvaldībā **personāla lietvedības** uzskaitē notiek elektroniski personāla lietojumprogrammās KADRI un “Darba laika uzskaitē”. Papildus notiek arī papīra personāla kartotēkas uzskaitē. Personāls atvaļinājuma un papildu atlīdzības iesniegumu iesniegšanai vadībai izmanto pašapkalpošanās portālu “Darbinieku iesniegumi un personas lieta”. Nākotnē paredzēts automatizēt atvaļinājumu pieprasīšanas un piešķiršanas procesu.

No 2021. gada Tukuma novada pašvaldībā ir **centralizēta grāmatvedība**, līdz ar to no LIETVARIS un SOPA grāmatvedībai tiek nodoti dokumenti un uzdevumi, kas nodrošina precīzu un pārskatāmu datu apmaiņu sociālās palīdzības administrēšanā. 2022. gadā tika sasaistīti SOPA un GVEDIS pabalstu un pakalpojumu EKK klasifikatori, lai automatizētu pabalstu izmaksu un pakalpojumu rēķinu apmaksu. Šī sasaiste būtiski saīsināja pabalstu izmaksu sarakstu un rēķinu apmaksu saskaņošanu un izmaksas laiku. SOPA, Centralizētā grāmatvedība un sistēmu izmantošana ekonomē Tukuma novada sociālā dienesta biroja papīru, atslogo Tukuma novada sociālā dienesta arhīvu. 2023. gadā katrai struktūrvienībai SOPA pusē tika piesaistīts savs EKK ar sufīksu, lai atvieglotu izdevumu uzskaiti un atskaišu sagatavošanu. No 2022. gada grāmatvedībai iesniedzamie akti tiek parakstīti lietvedības sistēmā ar sistēmas parakstu un akti netiek parakstīti papīra formātā, lai atslogotu arhīvu un paātrinātu dokumentu apriti. 2023. gadā uzsākta elektroniskā inventarizācija, kur inventarizācijas saraksti reģistrēti LIETVARIS sistēmā. No 2024. gada uzsākts lietot sistēmu MATERIĀLĀS VĒRTĪBAS. Budžeta plānošanas un pārvaldības lietojumprogramma BUDŽETS ir integrēta ar resursu vadības sistēmu GVEDIS. Lietojumprogrammā BUDŽETS notiek iestādes budžeta pārvaldības organizēšana.

2024. gadā valsts glabāšanā nodoti 2021. gadā administratīvi teritoriālās reformas rezultātā likvidētā Tukuma sociālā dienesta patstāvīgi glabājamie elektroniski parakstītie dokumenti.

Nemitīgi tiek uzlabotas sistēmas un līdz ar to nākotnē paredzami papildinājumi un uzlabojami sistēmu iestatījumos un klasifikatoros. 2024. gadā pašvaldībā tika veikta LIETVARIS versijas maiņa uz jaunāku versiju.

2024. gadā dokumentu vadības sistēmā LIETVARIS un SOPA reģistrēti, apstrādāti apmēram 47259 dokumenti, tie ir saņemtie iedzīvotāju iesniegumi un izsniegtās izziņas, saņemtie un nosūtītie dokumenti, pieņemtie lēmumi par sociālo palīdzību, sociālajiem pakalpojumiem, personāla dokumenti, līgumi, pabalstu izmaksu saraksti, saņemtie rēķini, akti, iztikas līdzekļu deklarācijas un citi dokumenti. Dati pa svarīgākajiem dokumentu veidiem atspoguļoti 3.1.1. tabulā par 2019., 2020., 2021., 2022., 2023., 2024. gadu. Dati par 2019., 2020. gadu norādīti par Tukuma novada sociālo dienestu pirms ATR un par 2021. gadu par Tukuma novada sociālo dienestu pēc ATR laika posmā no 01.07.2021. līdz 31.12.2021., par 2021. gadu, pieskaitot pārejošos

dokumentus, piemēram, līgumus, jo Tukuma novada sociālais dienests ir likvidēto dienestu saistību pārņēmējs.

1.1. tabula

Statistika par dokumentu apriti, reģistrētie un apstrādātie dokumenti 2019., 2020., 2021., 2022., 2023., 2024. gadā

Dokumenta veida nosaukums	2019. gadā	2020. gadā	1.07.- 31.12.2021.	2021. gadā	2022. gadā	2023. gadā	2024. gadā
Reģistrēti saņemtie iesniegumi par sociālo pal. un pak.	6051	6481	5437	9160	9278	7713	7076
Reģistrēti pieņemtie lēmumi par sociālo pal. un pak.	5568	5653	3383	6175	7725	7728	7193
Reģistrēti pabalstu izmaksu saraksti	2925	2694	2132	3424	6942	7518	6856
Reģistrēti saņemtie dokumenti(sarakste)	2579	2636	1597	2784	3346	3125	3068
Reģistrēti un apstrādāti nosūtītie dokumenti(sarakste, nosūtīti lēmumi, u.c.dokumenti)	3880	4100	3800	4600	4800	4460	3600
Reģistrētas izziņas par trūc. vai maznodr.stat., ārkārtas un krīzes sit., uzziņas	1605	1268	904+	1605	2408	2568	2451
Reģistrēti akti	479	533	417	696	749	1302	1046
Reģistrēti akti degvielas norakstīšanai/ no 04.2023.	-	-	-	-	-	155	209
Inventarizācijas saraksti/ no 12.2023.	-	-	-	-	-	35	56
Reģistrēti sociālo darbinieku atzinumi	-	-	307	503	1159	983	600
Reģistrēti uzņēmumu līgumi t.sk. par asist.pak.	195	91	246	409	165	169	259; 219 vienošanās
Reģistrēti līgumi par sociālajiem pakalpojumiem	325	279	226	494	498	385	445; 275 vienošanās
Reģistrēti norīkojumi uz sociālajiem pakalpojumiem	277	279	141	280	259	99	92
Reģistrētas anketas Personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtēšanas anketa	102	89	75	127	131	141	118
Reģistrēti līgumi par klientu līdzdarbību (sociālā palīdzība)	81	73	74	94	230	308	123; no aprīļa reģistrē SOPA pie vienošanās
Reģistrēti apliecinājumi Par sociālā darbinieka darbam ar personām ar atkarības problēmām konsultācijām	-	62	43	93	78	27	31
Reģistrēti soc.dzīv. mājas dzīves telpas īres līg. līdz 2022.g.	-	-	3	41	6	-	-
Reģistrēti saimnieciskie līgumi (t.sk.iepirkumi)	64	44	33	110	66	72	57; 15 vienošanās
Reģistrēti rīkojumi pamatdarbības jautājumos	155	195	52	91	79	111	89
Reģistrēti sadarbības līgumi	74	47	20	42	15	17	19
Reģistrētas pilnvaras	44	30	24	68	65	56	74
Reģistrēti saņemtie rēķini, pasākumu izdevumu pārskati, citi dok. grāmatvedībai norēķinu organizēšanai	1687	1552	840	1471	1676	2247	2052
Reģistrēti pasta saraksti	288	204	172	291	392	308	293
Reģistrēti personāla iesniegumi	282	288	203	353	573	504	559
Reģistrēti rīkojumi par personālu					395	367	454
Reģistrēti rīkojumi par darbinieku atvaļinājumiem	133	181	120	203	278	310	271
Reģistrēti rīkojumi par iekšzemes komandējumiem	63	40	40	72	112	95	109
Reģistrētas personāla izziņas	44	51	20	71	103	87	97
Reģistrēti darba līgumi	25	23	70	85	58	42	61; 88 vienošanās
Reģistrētas iztikas līdzekļu deklarācijas	1872	1473	650	2012	3347	3254	4891
[..]							
Kopā apstrādāti dokumenti(dati LIETVARIS un SOPA)	-	-	14221	34588	48870	46266	47259

2. SOCIĀLAIS DARBS

2.1 Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem

Sociālo darbu ar ģimenēm ar bērniem veic 16 sociālie darbinieki ģimenēm ar bērniem, t.sk. 2 vecākie sociālie darbinieki, kuri sniedz metodisko atbalstu, un 3 sociālie darbinieki darbam ar jauniešiem.

Pārskata periodā bija aktīvas 242 ģimenes gadījumu vadīšanas un ģimenes atbalsta lietas, kurās ir 487 bērni un 331 pieaugušais.

Raksturīgākās sociālās problēmas ir bērnu aprūpes nodrošināšanas grūtības, kas saistītas ar ilgstošu nabadzību, vecāku mentālās veselības problēmām, konfliktējošām attiecībām un vardarbīgiem attiecību risināšanas modeļiem (gan pret bērniem, gan starp pieaugušajiem ģimenes locekļiem, gan ārpus ģimenes), ar atkarības problēmām vai problēmlietošanu (alkohols, narkotiskās vielas, azartspēles).

Pusaudži ar izaicinošu uzvedību, vielu lietošanas pieredzi, vardarbības pieredzi, novārtā pamešanas pieredzi, sociāli izolēti jaunieši. Bērni un jaunieši, kuri dzīvo audžuģimenēs, pie aizbildņiem. Bāreņi un bez vecāku gādības palikuši bērni.

Iepriekš minētajām sociālajām problēmām, ilgstošā laika periodā veidojoties un mijiedarbojoties vienai ar otru, veidojas multiplu problēmu kopums. Ilgstoši nerisinātas sociālās problēmas rada jaunas un padziļina esošās.

Lai atbalstītu ģimenes un bērnus, ir nepieciešams mērķtiecīgs darbs ar plašu pakalpojumu spektru, kas atbalsta ģimenes pārmaiņu procesā, palīdz ģimenēm risināt ilgstoša resursu trūkuma radītās sekas.

Respektējot Cilvēktiesību, sociālā taisnīguma un cilvēka pašnoteikšanās principus, sociālais darbinieks kopā ar ģimeni izvērtē katra ģimenes locekļa individuālās vajadzības, ar mērķi piesaistīt nepieciešamos resursus, lai atbalstītu ģimeni. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība ģimenēm un jauniešiem tiek finansēta no valsts vai pašvaldības budžeta.

Starpinstitucionālā sadarbība Tukuma novadā

Bērnu tiesību aizsardzības jomā 2022. gada 30. novembrī ar Tukuma novada domes lēmumu (prot. Nr. 20, 6. §) ir izveidota Tukuma novada bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa un apstiprināts tās nolikums. Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupas sēdes notiek reizi nedēļā – otrdienās –, vai pēc nepieciešamības. Sadarbības grupas darbā piedalās speciālists bērnu tiesību aizsardzības jautājumos, Tukuma novada pašvaldības iestādes “Tukuma novada sociālais dienests” sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem, Tukuma novada bāriņtiesas priekšsēdētājs, Tukuma novada Izglītības pārvaldes Izglītības atbalsta centra pārstāvis, Tukuma novada pašvaldības policijas pārstāvis un Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Tukuma iecirkņa pārstāvis.

Sēdēs skatīti jautājumi, kas saistīti ar bērnu tiesību pārkāpumiem, ilgstošiem, neattaisnotiem izglītības iestādes kavējumiem, problēmsituācijām izglītības iestādēs.

Pārskata periodā iekārtotas 12 nepilngadīgo profilakses lietas. Pārskata periodā bijušas aktīvas 19 nepilngadīgo profilakses lietas. Uz 2024. gada 31. decembri aktīvas bija 12 nepilngadīgo profilakses lietas.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Sociālais darbinieks darbam ar ģimeni ar bērniem izvērtē personas individuālās vajadzības un piešķir atbilstošus sociālos pakalpojumus dažādām mērķgrupām.

Valsts apmaksātu sociālo rehabilitāciju vardarbībā cietušām pilngadīgām personām dzīvesvietā saņēma 20 personas, institūcijā/križes centrā – 5 personas, kā arī 14 personas saņēma valsts apmaksātu sociālo rehabilitāciju vardarbīgas uzvedības mazināšanai.

22 bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām, sociālās rehabilitācijas pakalpojums tika nodrošināts dzīvesvietā, 20 bērniem sociālās rehabilitācijas pakalpojums tika nodrošināts institūcijā – krīzes centrā.

Biedrība “Latvijas Samariešu apvienība” nodrošināja sociālās rehabilitācijas pakalpojumu – ģimenes asistents. Ģimenes asistents ir persona ar augstāko izglītību, kas sniedz profesionālu atbalstu: ģimenēm ar bērniem, kurām ir grūtības ar bērnu audzināšanu un aprūpi, tai skaitā vecākiem, kuriem ir garīgās attīstības traucējumi un nepieciešams atbalsts mājāsaimniecības vadīšanā un sadarbībā ar institūcijām. Ģimenes asistents sniedz atbalstu ģimenes dzīvesvietā un dodas pie ģimenes noteiktu skaitu stundu nedēļā. Ģimenes asistenta pakalpojums tika piešķirts jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes, ģimenēm, kad bērns ir ievietots audžuģimenē vai ārpusģimenes aprūpes iestādē, bet ar bāriņtiesas lēmumu ciemojas bioloģiskajā ģimenē. Ģimenes asistents sniedz ģimenei un bērnam atbalstu ciemošanās laikā, sniedz atgriezenisko saiti sociālajam dienestam. Ģimenes asistenta pakalpojums ģimenei/personai tiek piešķirts pēc individuāla izvērtējuma. Balstoties uz vajadzību izvērtējumu, tiek noteikts ģimenes asistenta darba apjoms un darba laiks. Ne retāk kā reizi 6 mēnešos notiek ģimenes asistenta pakalpojuma novērtēšana. Pārskata periodā pakalpojums sniegts 12 ģimenēm vai jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma izbeigšanās.

2024. gadā turpinājās 8 mēnešu jauniešu sociālās rehabilitācijas un atbalsta programma, ko nodrošina Biedrība “Palēciens Tev” Tukuma novadā. Programmas mērķis ir sociālo prasmju attīstīšana un atstumtības risku mazināšana vidēja un augsta riska jauniešiem ar uzvedības problēmām, ar zemām sociālajām prasmēm un iemaņām, šauru sociālo kontaktu loku un atbalsta sistēmas trūkumu, ar atkarības problēmu pazīmēm. Šajā programmas posmā piedalījās 16 jaunieši. 2024. gada martā tika uzsākta jauna 6 mēnešu Jauniešu sociālās rehabilitācijas un atbalsta programma, kurā piedalījās 20 jaunieši.

Mentora pakalpojums jauniešiem ir iespēja iegūt jaunu, labvēlīgāku skatu uz sevi un dažādām dzīves situācijām, nodrošina mentora atbalstu sociālo funkcionēšanas spēju uzlabošanai, veicinot uzvedības izmaiņas un saturīgu brīvā laika pavadīšanu. Mentora pakalpojums tiek piešķirts individuāli, uz noteiktu laiku. Pārskata periodā mentora pakalpojumu saņēma 15 jaunieši.

Speciālistu konsultācijas sociālā darba ietvaros

2024. gadā sociālā darba ietvaros 2 bērniem nodrošināta smilšu spēles terapija. Psiholoģiskā izpēte veikta 7 personām – 1 pieaugušajam un 6 bērniem.

Psihologa konsultācijas

Psihologa konsultācijas tiek nodrošinātas sociālā dienesta klientiem sociālā darba ietvaros. Psihologa pakalpojums tiek pirktis saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem. Pārskata periodā psihologa konsultācijas saņēmušas 16 personas, tai skaitā 8 pilngadīgas personas un 8 bērni.

Preventīvais darbs pašvaldībā, lai mazinātu ģimeņu ar bērniem sociālo problēmu rašanos un attīstību

Tukuma novada sociālais dienests sadarbībā ar Kandavas multifunkcionālo jaunatnes iniciatīvu centru “Nagla” organizēja domnīcu “Pazudis sistēmā” un dārza svētkus.

Dalībnieki: Tukuma novada sociālais dienests, Tukuma novada bāriņtiesa, Biedrība “Palēciens Tev”, Biedrība “C Modulis”, VPD ZR TSV Tukuma nodaļa, Tukuma novada Izglītības pārvalde, Atbalsta centrs “Terēze”, Bērnu aizsardzības centrs, Tukuma novada dome, Kandavas Kārļa Mīlehbaha vidusskola, Labklājības ministrija, Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija.

Domnīcas mērķis – apzināt darbā ar jaunatni iesaistīto Tukuma novada institūciju un organizāciju sadarbības stiprās un vājās puses. Uzsākt diskusiju par starpnozaru sadarbības veicināšanu Tukuma novada Pašvaldībā. Apzināt esošos un nepieciešamos resursus, lai efektīvāk nodrošinātu sociālajam riskam pakļauto jauniešu vajadzības.

Pasākums notika divās daļās:

1. domnīca iekštelpās – atklātā diskusija starp speciālistiem, darbs grupās, apkopojums;
2. publisks pasākums ārtelpās – sacensības, konkursi, radošās darbnīcas, apbalvošana, sarunas pie ugunskura, pikniks.

Pasākums pulcēja 95 dalībniekus.

Ārpusģimenes aprūpe

Bērniem, kuru vecākiem pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības, tiek nodrošināts ārpusģimenes aprūpes pakalpojums. 2024. gadā audžuģimenēs ievietoti 13 bērni. Pārskata gada laikā pavisam 47 bērni saņēmuši aprūpi 37 audžuģimenēs, aizbildnībā ir 135 bērni.

Pārskata periodā par pašvaldības līdzekļiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēma 11 bērni Bērnu un jauniešu centrā “Sapņi”. Valsts sociālās aprūpes centrā “Rīga” dažādās filiālēs – 5 bērni.

Pieņemti 26 lēmumi par vienreizēja pabalsta piešķiršanu sadzīves priekšmetu iegādei pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, 20 jaunieši saņēma vienreizēju pabalstu patstāvīgas dzīves uzsākšanai pilngadību sasniegušam bārenim. 48 personas saņem ikmēneša pabalstu pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem. Pārskata periodā sadarbība dažādu vajadzību risināšanā ir notikusi ar 36 bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem.

Par ikgadēju tradīciju ir kļuvusi ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu apciemošana Ziemassvētku laikā. Tukuma novada sociālā dienesta sociālie darbinieki decembrī viesojās Valsts sociālās aprūpes centra “Rīga” filiālēs “Pļavnieki”, “Teika”, “Rīga” un Bērnu un jauniešu centrā “Sapņi”.

2.2 Sociālais darbs ar pilngadīgām personām

Sociālo darbu ar pilngadīgām personām veic 16 darbinieki, no kuriem 1 ir Slampes un Džūkstes pagastu teritorijā, 1 ir Sēmes, Zentenes, Pūres un Jaunsātu pagastos, 1 darbinieks ir Irlavas, Lestenes, Tumes un Degoles pagastos un 2 Tukuma pilsētā, 2 sociālie darbinieki darbam ar senioriem Tukuma pilsētā, 1 Engures, Lapmežciema un Smārdes pagastu teritorijās, 1 Jaunpils un Viesatu pagastu teritorijās, 1 Kandavas pilsētā un 1 Kandavas un Cēres pagastos, 1 darbinieks Matkules, Vānes, Zantes un Zemītes pagastu teritorijās, 2 klientu apkalpošanas speciālisti administrē asistenta pakalpojumu, 2 vecākie sociālie darbinieki, kuri nodrošina metodisko vadību.

Raksturīgākās sociālās problēmas ir bezdarbs (ilgstošs), trūkums, ilgstoši nepietiekami finanšu līdzekļi, mājokļa trūkums, ģimenes locekļu saskarsmes problemātika, sociālo prasmju trūkums, vardarbības pieredze, atkarības problēmas (alkohola, vielu, procesu), nepieciešamās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, zemas prasības pret sevi un savu dzīvi, funkcionalitātes traucējumu dēļ grūtības nodrošināt pamatvajadzības, sociālā izolētība. Problēmas ir ilgstošas, dziļas, tiek vēlu atklātas.

Senioru vecumā sociālās problēmas ir funkcionālo spēju samazināšanās, kas ietekmē pamatvajadzību nodrošināšanu.

Atbalsta nodaļas pilngadīgām personām darbinieki aktīvi iesaistījās atbalsta sniegšanā Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri izceļo no Ukrainas vai kuri nevar atgriezties Ukrainā Krievijas Federācijas izraisītā bruņotā konflikta dēļ.

Grupu darbs ar pilngadīgām personām

Pārskata periodā organizēta mērķa grupa un veikts grupu darbs personām ar garīga rakstura traucējumiem. 2024. gadā organizētas atbalsta grupas pilngadīgām personām Sēmes pagasta kopienas centrā “Mūsmājas”. Pārskata periodā notika nodarbības, kuras apmeklēja vidēji 5–6 dalībnieki.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Sociālais darbinieks ar pilngadīgām personām izvērtē Tukuma novada iedzīvotāju vajadzību saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dažādām mērķa grupām.

Sociālā rehabilitācija cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem darbspējīgā vecumā, politiski represētajām personām un Černobiļas AES avārijā cietušajiem un avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem ir valsts apmaksāts sociālais pakalpojums.

Pārskata periodā ir saņemti iesniegumi no 4 personām, kuras lūgušas nodrošināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu. Pakalpojumu pieprasījušas:

3 personas ar funkcionāliem traucējumiem darbspējas vecuma,

1 politiski represētā persona vai Černobiļas AES avārijā cietušais un avārijas seku likvidēšanas dalībnieks.

Ilgstošais sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums pilngadīgām personām

2024. gadā vajadzība pēc ilgstošā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma tika nodrošināta 196 personām.

Pārskata periodā pakalpojumu Tukuma novada pašvaldības sociālās aprūpes centrā “Rauda” saņēmušas vidēji 124 personas mēnesī, SIA “Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca” saņēmušas vidēji 22 personas mēnesī, pansionātā “Tērvete” pakalpojums piešķirts 7 personām, Biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts” Kurzemes komitejas sociālās aprūpes centrā “Atpūtas” pakalpojums piešķirts 2 personām, pansionātā “Aģentūrā SAC “Ziedugravas” piešķirts 1 personai, Talsu novada pašvaldības pansionātā “Lauciene” piešķirts 17 personām, SIA “Studiums” pakalpojums piešķirts 1 personai, Cēsu pilsētas pansionātā piešķirts 1 personai, Biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts” Kurzemes komitejas sociālās aprūpes centrā “Laidze” piešķirts 1 personai, SIA “Studiums” ilgstošas un īslaicīgas sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrā “Laimas” piešķirts 1 personai, SIA “Magnum Social & Medical Care” centrs “RŪRE” 1 personai, Sociālās rehabilitācijas un aprūpes centrā “Rūjienas senioru māja” 1 personai, Sociālās aprūpes centrā “Zemgale” 2 personām, Sociālās aprūpes un rehabilitācijas centrā “Ruba” 4 personām, Biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts” Kurzemes komitejas sociālās aprūpes centrā “Stūrīši” 2 personām, SIA “Līgotnes LM” 2 personām, ilgstošas sociālās aprūpes nodaļā “Kuldīga” Kuldīgas slimnīcā 1 personai, sociālās aprūpes centra “SenRīga” Senioru namā “Liepa” 1 personai, Biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts” Kurzemes komitejas sociālās aprūpes centrā “Vecbebri” pakalpojums piešķirts 2 personām, SIA aprūpes nama “Urga” pakalpojums piešķirts 1 personai, Biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts” Kurzemes komitejas sociālās aprūpes centrā “Derpele” pakalpojums piešķirts 1 personām, SIA Senior Service Senior Jūrmala 1 personai.

Valsts apmaksāts ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojums piešķirts 4 personām ar smagiem un ļoti smagiem garīga rakstura traucējumiem, 1 persona ar smagiem un ļoti smagiem garīga rakstura traucējumiem ir uzņemta pakalpojumu saņēmēju rindā.

Personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtējums

2024. gadā ir reģistrēti 129 iesniegumi ikdienā veicamo darbību un vides novērtējuma anketām. Novērtējuma veikšanai tiek iepirkts ergoterapeita pakalpojums. 2024. gadā par saņemto pakalpojumu ir samaksāti 11 610,00 euro.

Pakalpojums – Aprūpe mājās

Pamatojoties uz 2023. gada 9. novembra Pakalpojumu līgumu “Par aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu Tukuma novadā”, kas noslēgts starp Tukuma novada pašvaldības iestādi “Tukuma novada sociālais dienests” un biedrību “Latvijas Sarkanais Krusts”, Tukuma novadā pakalpojumu “Aprūpe mājās” pārskata periodā sniedz biedrība “Latvijas Sarkanais Krusts”, kura nodrošina:

- kombinēto aprūpes mājās pakalpojumu, kurš ietver aprūpes mājās pakalpojumus pamatvajadzību apmierināšanai personām, kuras objektīvu apstākļu dēļ nevar sevi aprūpēt;
- Drošības pogas pakalpojumu;
- aprūpes kompleksa pakalpojumus, nogādājot klientam trūkstošos resursus (sildo ūdeni, dušu, veļas mašīnu u.c.), pēdu aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā un specializētā transporta pakalpojumus;

Katram aprūpes pakalpojuma saņēmējam, pensijas vecuma cilvēkiem un personām ar invaliditāti, tiek izstrādāta individuālā novērtēšanas karte funkcionālo spēju izvērtēšanai. Reizi gadā personas funkcionālās spējas tiek vērtētas atkārtoti.

2024. gadā aprūpes mājās pakalpojumu saņēmušas 138 personas:

1. līmeņa aprūpe (1 līdz 2 reizes nedēļā) – 32 personas;
 2. līmeņa aprūpe (3 līdz 5 reizes nedēļā) – 68 personas;
 3. līmeņa aprūpe (6 līdz 7 reizes nedēļā) – 38 personas;
- “Drošības poga” pakalpojumu – 15 personas;
Specializētais transports izmantots 83 klientiem.

2.3 Sociālais darbs kopienā

Tukuma novada pagastu teritorijās darbojas kopienu centri – kā resurss teritorijas iedzīvotāju pašresursu aktivizācijai. Kopienas centri atrodas Irlavas, Sēmes, Džūkstes un Lestenes pagastos. Katrā kopienas centrā aktivitātes nodrošina 0.5 slodzes darbinieks-interesu pulciņa audzinātājs. Kandavā ir iekārtotas telpas kopienas centra aktivitātēm, dienesta telpās tiek nodrošināts higiēnas pakalpojums.

Irlavas kopienas centrā “Dzintariņi” ikdienā darbojas bērni, jaunieši, pieaugušie un seniori. Kopienas centru apmeklē arī grupu dzīvokļa “Mežrozītes” iemītnieki, kopā darbojoties praktiskās un radošās nodarbībās. Kopienas centra apmeklētāju vidū bija arī Ukrainas civiliedzīvotāji. Pārskata periodā kopienas centrs ikdienā apmeklēts 794 reizes (2023. gadā – 636 reizes). Dušas pakalpojums izmantots 3 reizes. Visvairāk apmeklētākais organizētais pasākums 2024. gadā bija sniega diena Studentkalnā, ko apmeklēja aptuveni 100 iedzīvotāji – bērni, jaunieši, pieaugušie, seniori. Pasākums notika sadarbībā ar Irlavas kultūras nama vadītāju Antru Erzamu. Sniega dienā notika dažādas aktivitātes: brauca no kalna ar ragavām, cepa zefirus, desiņas, minēja jautājumus par ziemu, meklēja dzīvnieku

2.1.attēls Irlavas kopienas centra rokdarbi

2.2.attēls Irlavas kopienas centra rokdarbi

pēdas ziemas attēlos. Sadarbībā ar Irlavas kultūras namu un Irlavas folkloras kopu “Atbunga” tika svinētas Lieldienas, kuru apmeklēja aptuveni 70 iedzīvotāju. Piedalījāmies ar radošo nodarbību pasākumā “Saulis loki upmalas pļavās,” kura laikā taisīja gleznas no sausajiem augiem, taisīja rokassprādzes no pērlītēm. Kopienas centra apmeklētāji atzīmējuši visus latviešu gadskārtas svētkus, gājuši pārgājienā, spēlējuši spēles brīvā dabā, strādājuši Lielajā talkā. Ļoti patīk kā maziem, tā lieliem vienkāršas kulinārijas nodarbības: keksiņu, pankūku, grauzdiņu cepšana, ievārījuma vārīšana. Ar Gotlandes ciemiņu atbalstu tika

sarūpētas nelielas Ziemassvētku dāvanīņas grupu dzīvokļa “Mežrozītes” iemītniekiem un kopienu centra bērniem. Ar Sātu draudzes atbalstu Kopienas centra bērniem tika sarūpētas nelielas dāvanīņas. Bērni kopienu centrā gatavoja Ziemassvētku apsveikuma kartiņas, dāvanīņas, eglīšu mantiņas, cepa pīrāgus, cepumus. Pasākuma laikā skaitīja dzejoļus, dziedāja dziesmas un gāja kopīgās rotaļās. Ikdienā ir laba sadarbība ar Irlavas pagasta bibliotēku, kur ir iespējams saņemt dažādus nepieciešamus materiālus ikdienas darbam un idejas dažādiem pasākumiem.

Džūkstes kopienas centrā “TEV” ar katru gadu palielinās apmeklētāju skaits. 2024. gadā kopienas centrs apmeklēts 834 reizes. Salīdzinot ar 2023. gadu, kad kopienas centru apmeklējums bija 715 reizes, skaits ir audzis par 119 apmeklējumiem. Kopienas centrā ir pieejami higiēnas pakalpojumi, kā veļas mazgāšana, kura izmantota 19 reizes, un dušas pakalpojums, kurš izmantots 30 reizes. Ikdienā kopienu centru apmeklē bērni, pieaugušie un seniori. Kopīgi tiek svinēti gadskārtu tradīciju svētki, tiek organizētas radošās darbnīcas – kļavu lapu cepuru pīšana, maizes, picu, piparkūku cepšana, kartiņu un rotājumu gatavošana. Skolēnu brīvlaikos un pēc skolas brīvo laiku kopienu centrā labprāt pavada bērni.

Bērniem ļoti labprāt patīk darboties un piedalīties pie gardumu cepšanas, gan veidojot interesantas dekorācijas no dabas materiāliem, gan mācīties adīt un tamborēt. Arī gleznojam, kam ir interese par gleznošanas mākslu. Iecienītas ir spēļu dienas un aktivitātes dabā. Esam piedalījušies pie apkārtnes sakopšanas darbiem. Kopienas centrā regulāri tiekas seniori uz muzikālām pēcpusdienām. Notiek gleznu un rokdarbu izstādes. Izzinošas lekcijas par dažādām tēmām. Darbojās dāmu klubu. Notiek vingrošanas nodarbības.

2.3.attēls Džūkstes kopienas centra rokdarbi

Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai
Sēmes kopienas centru “Mūsmājas” pārskata periodā apmeklējums 371 reizi, dušas

2.5.attēls Kopīga darbošanās Mūsmājās

pakalpojums izmantots 4 reizes, veļas mazgāšanas pakalpojums 8 reizes. Ikdienā iedzīvotāji labprāt ienāk parunāties pie tējas tases, izmanto pieejamo treniņu zāli. Bērniem patīk spēlēt galda spēles un, izmantojot virtuvi, pievēršties kulinārijas nodarbēm – cept pankūkas, pelmeņus, mafīnus, kūkas, arī siet Jāņu sieru u.c. Notika dažādas aktivitātes – pārgājieni dabā, velopārgājieni, āra aktivitātes, svinēti gadskārtu svētki. 2024. gada laikā tika organizētas radošas nodarbības – dažādu dekoru un apsveikumu kartiņu izgatavošana. Iespēju robežās kopienu centrs iesaistījās atbalsta sniegšanā Ukrainas aizstāvjiem.

2.4.attēls Kopīga darbošanās Mūsmājās

Lestenes kopienas centru “Saulstari” ikdienā apmeklē jaunieši ar funkcionāliem un garīga rakstura traucējumiem, skolēni, jaunieši pieaugušie, seniori, ģimenes ar bērniem. 2024. gadā kopienu centru apmeklējuši 10 bērni un 30 pilngadīgas personas. Kopienas centrā pieejams veļas mazgāšanas pakalpojums, kurš izmantots 14 reizes.

Ikdienā Kopienas centra apmeklētāji spēlēja galda spēles, lika puzzles, ar prieku krāsoja un zīmēja, radoši darbojās, apgūstot jaunas tehnikas. Bērniem īpaši patīk pankūku un kūku pagatavošanas nodarbības. Regulāri notiek vingrošanas nodarbības, tai skaitā arī aktīvas nodarbības svaigā gaisā – pastaigas un dabas materiālu lasīšana.

2.6.attēls Lestenes kopienas centra rokdarbi

Kopīgi gatavojās un svinēja svētkus – Lieldienas, Ziemassvētkus. Bērnu aizsardzības dienai veltītajā pasākumā bērniem bija iespēja izlēkāties piepūšamajā atrakcijā.

2024. gada budžeta izpilde 39 303 *euro*.

Kopš 2023. gada nogales arī Kandavas pilsētā darbojas kopienas centrs. Kandavas kopienas centrā tiek nodrošināta iespēja nomazgāties dušā un izmazgāt veļu. Pārskata periodā veļa mazgāta 225 reizes, duša izmantotas 176 reizes. Kopienas centrā pieejams dators ar darbinieka atbalstu apmeklētāju vajadzībām, iespēja spēlēt galda spēles, likt puzzles, lasīt žurnālus, iespēja darboties radošās darbnīcās.

2024. gada budžeta izpilde 19 166 *euro*.

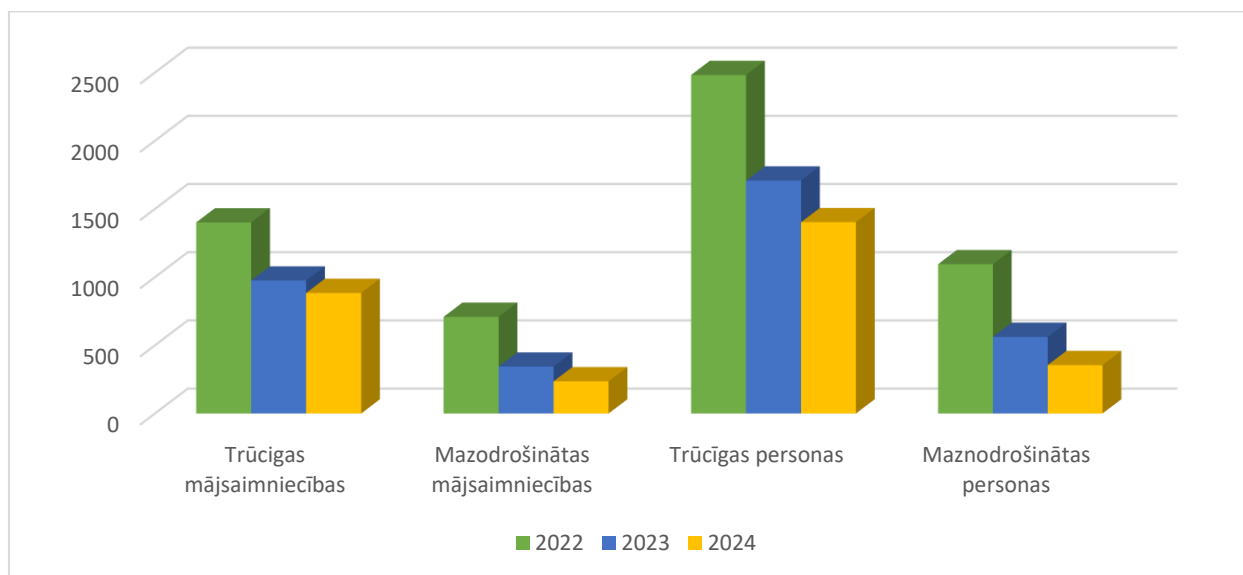
3. SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN CITI ATBALSTA PASĀKUMI

Sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu zemu ienākumu mājsaimniecībām, lai nodrošinātu ienākumus garantētā minimālā ienākumu sliekšņa līmenī un segtu ar mājokļa lietošanu saistītos izdevumus, kā arī sniegt atbalstu atsevišķu izdevumu apmaksai un krīzes situācijās. Tukuma novadā tiek sniegta ne tikai sociālā palīdzība, tiek sniegts arī materiālais atbalsts, izmaksājot pašvaldības brīvprātīgās iniciatīvas pabalstus.

Tukuma novada sociālā dienesta pienākumos ir nodrošināt pašvaldībā dzīvojošo personu ienākumu un materiālās situācijas izvērtēšanu un noteikt atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam, atbilstoši valsts un pašvaldības tiesiskajam regulējumam. 2024. gadā trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis bija 343 *euro* pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 240 *euro* pārējām personām mājsaimniecībā, savukārt, maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis 411 *euro* pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 288 *euro* pārējām personām mājsaimniecībā.

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistra datiem uz 2025. gada 1. janvāri Tukuma novadā iedzīvotāju skaits ir 45 959 personas (deklarējušas savu dzīvesvietu 45 028 personas), no kurām par trūcīgām atzītas 1403 personas jeb 884 mājsaimniecības, bet par maznodrošinātām atzītas 355 personas jeb 236 mājsaimniecības. Par trūcīgām atzītas 428 personas darbspējīgā vecumā (no 18 līdz 63 gadiem), 259 pilngadīgas personas ar invaliditāti, 385 personas pensijas vecumā (no 64 gadiem) un 235 bērni. Par maznodrošinātām atzītas 50 personas darbspējīgā vecumā (no 18 līdz 63 gadiem), 187 personas pensijas vecumā (no 64 gadiem), 71 bērns un 47 pilngadīgas personas ar invaliditāti. Trūcīgo un maznodrošināto mājsaimniecību un personu skaita samazināšanās salīdzinājumā ar 2022. un 2023. gadu ir saistīta ar imigrējošo Ukrainas iedzīvotāju skaita samazināšanos Tukuma novada pašvaldībā.

Trūcīgo un maznodrošināto mājsaimniecību un personu skaita salīdzinājums ar 2022., 2023. un 2024. gadu atspoguļots 3.1. attēlā.

3.1. attēls. Trūcīgo un maznodrošināto personu, mājsaimniecību skaits.

Sociālai palīdzībai pārskata periodā izlietoti **1 116 657,22 *euro***. Sociālo palīdzību kopā saņēmušas 1218 mājsaimniecības – 1811 personas. Pabalstus saņēmuši 597 vīrieši, 851 sieviete un 363 bērni. Vislielākais pabalstu saņēmēju īpatsvars ir personas pensijas vecumā – 654 personas, attiecīgi, personas darbspējīgā vecumā – 511 personas, no tām strādājošas 122, nestrādājošas 352

un 37 personas bērna kopšanas atvaļinājumā, savukārt, pilngadīgas personas ar invaliditāti – 283 personas. No tā varam secināt, ka lielākais pabalstu saņēmēju skaits ir tieši personas pensijas vecumā.

Finanšu izlietojums 2024. gadā salīdzinoši ar 2022. un 2023. gadu atspoguļots 3.1. tabulā.

3.1. tabula

Sociālās palīdzības finanšu izlietojums Tukuma novadā 2022., 2023. un 2024. gadā

<i>Pabalsta veids</i>	<i>2022. gada izlietojums (EUR)</i>	<i>2023. gada izlietojums (EUR)</i>	<i>2024. gada izlietojums (EUR)</i>
Pabalsts garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai	562 068.5	334 101.14	260 389.4
Mājokļa pabalsts	538 189.92	866 450.92	796 169.59
Pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai:	36 780.06	37 150.94	35 773.23
ar veselības aprūpi saistītu izdevumu apmaksai	28 996.21	30 193.13	29 998.61
ar izglītību saistītu izdevumu apmaksai (mācību grāmatām, kancelejas precēm)	7 783.85	6 540	5806.12
Pabalsts krīzes situācijā	218 676.8	46 005.88	24 325.00

Tukuma novada pašvaldībā saskaņā ar sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu 2024. gadā noteikti sociālās palīdzības pabalsti: garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai, mājokļa pabalsts, materiālais pabalsts un psihosociālā palīdzība krīzes situācijā, pabalsts atsevišķu izmaksu segšanai.

Garantētais minimālais ienākums

2024. gadā garantētais minimālais ienākumu sliekšnis bija – 137 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā un 96 euro pārējām personām mājāsaimniecībā. GMI pabalstam 2024. gadā izlietoti 260 389 euro, no tiem 35 134,04 euro izmaksāti Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri izceļoja no Ukrainas vai kuri nevar atgriezties Ukrainā Krievijas Federācijas izraisītā bruņotā konflikta dēļ. GMI pabalstu 2024. gadā saņēmušas 1191 mājāsaimniecība – 1747 personas. Vidējais GMI pabalsta lielums vienai personai gadā – 604,78 euro, vidēji vienai personai 109,17 euro mēnesī, vidējais GMI pabalsta saņemšanas ilgums vienai personai 5,54 mēneši. Pieprasījums pēc GMI pabalsta, salīdzinot ar 2022. un 2023. gadu, ir samazinājies, kas skaidrojams ar imigrējošo Ukrainas civiliedzīvotāju skaita samazināšanos.

Mājokļa pabalsts

Mājokļa pabalsts ir materiāls atbalsts ar mājokļa lietošanu saistīto izdevumu segšanai atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35. panta trešajā daļā noteiktajiem izdevumiem, ja mājoklis atrodas pašvaldības administratīvajā teritorijā. Pabalstu piešķir par mājokli, kurā mājāsaimniecība faktiski dzīvo, un kas ir īpašumā kādai no mājāsaimniecības sastāvā esošām personām, vai ir pašvaldības īpašums, vai mājāsaimniecība īrē dzīvojamo telpu no personas, pamatojoties uz rakstveidā noslēgtu dzīvojamās telpas īres vai patapinājuma līgumu, izņemot gadījumus, kad persona dzīvo vecākiem, bērniem vai vecvecākiem piederošā īpašumā. Kopā mājokļa pabalstam 2024. gadā izlietoti 796 169,59 euro, no tiem 38 895,83 euro Ukrainas civiliedzīvotājiem. Mājokļa pabalstu saņēmušas 1044 mājāsaimniecības – 1058 personas –

621 persona pensijas vecumā, 367 personas darbspējīgā vecumā, 265 pilngadīgas personas ar invaliditāti un 305 bērni.

Pabalsts atsevišķu izdevumu segšanai

Pabalstam atsevišķu izdevumu segšanai 2024. gadā izlietoti 35 773,23 *euro*, no tiem 2836,06 *euro* Ukrainas civiliedzīvotājiem. Pabalstu saņēmušas 273 mājsaimniecības – 410 personas, no tām ar veselības aprūpi saistītu izdevumu segšanai – 268 personas, 148 personas saņēmušas ar izglītību saistītu izdevumu apmaksai un 8 personas citu izdevumu apmaksai.

Pabalsts krīzes situācijā

Pabalstam krīzes situācijā 2024. gadā izlietoti 24 325,00 *euro*, no tiem 22 313,00 *euro* Ukrainas civiliedzīvotājiem. Pabalstam izlietotie līdzekļi, salīdzinot ar 2023. gadu, ir gandrīz uz pusi samazinājušies, tas saistīts ar to, ka 2023. gadā bija liels iedzīvotāju pieprasījums pēc palīdzības 7. augusta vētrā radīto seku novēršanai. 2024. gadā pabalsts krīzes situācijā izmaksāts 56 mājsaimniecībām – 75 personām.

Tukuma novada domes saistošie noteikumi “Par ārpusģimenes aprūpes un sociālo garantiju nodrošināšanu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem Tukuma novada pašvaldībā” nosaka kārtību, kādā Tukuma novada pašvaldība finansē ārpusģimenes pakalpojumu audžuģimenēs vai drošos apstākļos, kā arī sociālās garantijas bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, apmērus un saņemšanas kārtību. Tukuma novadā sociālās garantijas bāreņiem un audžuģimenēm pārskata gadā izmaksātas 371 025,44 *euro* apmērā, no tiem pabalsts audžuģimenei – ikmēneša pabalsts bērna uzturam izmaksāts 56 audžuģimenēm par 71 bērnu, pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei 47 ģimenēm par 64 bērniem. Pabalsti bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās izmaksāti – vienreizējam pabalstam patstāvīgas dzīves uzsākšanai izlietoti 5027 *euro* – 18 bērniem, vienreizējs pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei 27 133,05 *euro* – 24 bērniem, mājokļa pabalstam izlietoti 45 774,81 *euro* 37 bērniem, ikmēneša izdevumu segšanai, ja persona turpina mācības, izlietoti 59 170,08 *euro* – 48 bērniem.

Citu ārējo tiesību aktos noteikto pabalstu izlietojums atspoguļots 3.2. tabulā:

3.2. tabula

Citu ārējos tiesību aktos noteikto pabalstu izlietojums Tukuma novadā 2022., 2023. un 2024. gadā

<i>Pabalsta veids</i>	<i>2022. gada izpilde (EUR)</i>	<i>2023. gada izpilde (EUR)</i>	<i>2024. gada izpilde (EUR)</i>
Sociālās garantijas bāreņiem un audžuģimenēm :	319 732.1	316 121.08	371 025.44
pabalsts bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās	115 616.3	120 686.02	137 104.94
pabalsts audžuģimenei	204 115.8	195 435.06	233 920.5

Citu atbalsta pasākumu (pašvaldības brīvās iniciatīvas) izlietojums atspoguļots 3.3. tabulā:

Citu atbalsta pasākumu finanšu izlietojums Tukuma novadā 2022., 2023. un 2024. gadā

<i>Atbalsta pasākuma veids</i>	<i>2022. gada izpilde (EUR)</i>	<i>2023. gada izpilde (EUR)</i>	<i>2024. gada izpilde (EUR)</i>	<i>Atbalsta pasākuma apjoms 2024. gadā</i>
Atvieglojumi higiēnas pakalpojumiem – duša	1 901.00	1 876.85	2105.01	92 personas/369 apmeklējumi
Atvieglojumi higiēnas pakalpojumiem – veļas mazgāšana	0	2 216.72	2898.65	69 personas/283 mazgāšanas reizes
Atvieglojumi zobu protezēšanas pakalpojumam	7 816.50	9 136.70	10074.25	136 personas
Zupas virtuve	10 307.00	14 052.00	13 356.00	6 360 porc.
Pabalsts jaundzimuša bērna aprūpei	80 000.00	74 000.00	58800.00	par 295 Jdz
Atvieglojumi sociālajos dzīvokļos	52 199.00	23 078.40	5751.31	atvieglojumi 32 dzīvokļos
Apbedīšanas pabalsts – bezpiederīgie	19 419.00	19 699.35	11203.59	22 personas
Apbedīšanas pabalsts – starpība starp pašv. noteikto	6 492.500	14 504.00	16217.84	41personas
Zelta un dimanta kāzu jubilāriem	7 400.00	34 50.00	3750.00	33 pāriem
Dāvana apaļās dzīves jubilejās	36 360.00	41 660.00	40920.00	1055 seniori
Svētku pabalsts politiski represētiem un Černobiļas AES st	14 300.00	13 900.00	13350.00	267 personām
Pabalsts aizgādnim	5 500.00	5 700.00	6200.00	41 aizgādnim par 62 personām
Pabalsts bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei	11 255.00	14 200.00	14000.00	140 bērniem
Pabalsts par audžuģimenes pienākumu pildīšanu	12 247.88	11 280.48	10370.64	39 ģimenēm/ 55 bērniem
Ortodontija	16 659.12	1 773.25	184.500	1 bērnam
Reemigrācijas pabalsts	0	1 382.40	500.00	1 mājsaimn./3 pers..

Tukuma pilsētas iedzīvotājiem 2024. gadā higiēnas pakalpojumus: dušas apmeklējumu un veļas mazgāšanas pakalpojumu turpināja nodrošināt Latvijas Sarkanā Krusta Tukuma nodaļa. Pieprasījums pēc dušas pakalpojuma 2024. gadā ir identisks ar 2023. gadu – 369 apmeklējumi. 2024. gadā, salīdzinot ar 2023. gadu, ir pieaudzis pieprasījums pēc jaunā pakalpojuma – veļas mazgāšana.

Tukuma novada pašvaldība 2024. gadā arī turpināja uzņemt un sniegt atbalstu kara bēgļiem no Ukrainas.

Pārskats par sniegto sociālo palīdzību 2022., 2023. un 2024. gadā Ukrainas civiliedzīvotājiem

Pabalsta veids	Izlietotie līdzekļi (EUR) 2022. gadā	Atbalsta pasākuma apjoms 2022. gadā	Izlietotie līdzekļi (EUR) 2023. gadā	Atbalsta pasākuma apjoms 2023. gadā	Izlietotie līdzekļi (EUR) 2024. gadā	Atbalsta pasākuma apjoms 2024. gadā
Garantētā minimālā ienākuma (GMI) pabalsts	310 320.83	424 mājsaimniec./ 913 personas	89 571.60	146 mājsaimniec./ 273 personas	35134.04	75 mājsaimniec./ 109 personas
Pabalsts krīzes situācijā	20 6107	402 mājsaimniec./ 862 personas	21 618.00	67 mājsaimniec./ 88 personas	22313.00	50 mājsaimniec./ 69 personas
Mājokļa pabalsts mājsaimniecībai no Ukrainas ar īres līgumu	41 788.51	62 mājsaimniec./ 58 personas	96 177.61	74 mājsaimniec./ 201 personas	38895.83	28 mājsaimniec./ 64 personas
“Pateicības pabalsts” LV mājsaimniecībai, kura uzņem Ukrainas civiliedzīvotājus	39 995	69 mājsaimniec./ 238 personām	6 900.67	6 mājsaimniec./ par 8 personām	238.71	3 mājsaimniec./ 5 personas
Veselības aprūpei	4 774.11	60 mājsaimniec./ 123 personas	6 476.49	37 mājsaimniec./ 71 persona	2566.06	14 mājsaimniec./ 24 personas
Pabalsts mācību grāmatām, kancelejas precēm	1 410	34 mājsaimniec./ 54 bērni	600	12 mājsaimniec./ 20 bērni	270.00	8 mājsaimniec./ 9 bērni
Atlīdzība par ārkārtas aizbildņa pienākumu pildīšanu	9 306.85	18 mājsaimniec./ 28 bērni	6 900.67	6 mājsaimniec./ 8 bērni	6637.36	7 mājsaimniec./ 13 bērni
Pabalsts nepavadīta bērna uzturam	26 316.59	18 mājsaimniec./ 33 bērni	17 102.88	6 mājsaimniec./ 8 bērni	20469.39	7 mājsaimniec./ 11 bērni
Pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei	4525	18 mājsaimniec./ 32 bērni	700	4 mājsaimniec./ 6 bērni	1300.00	5 mājsaimniec./ 9 bērni
Citi pašvaldības piešķirtie sociālā atbalsta pasākumi	184.28	2 mājsaimniec./ 2 personas	1 280.75	5 mājsaimniec./ 5 personas	200.00	1 mājsaimniec./ 2 personas
Pabalsts aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai	1 817	4 mājsaimniec./ 4 personas	4 486	5 mājsaimniec./ 6 personas	3843.00	4 mājsaimniec./ 5 personas

4. SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

Budžeta izlietojums pašvaldības nodrošinātajiem pakalpojumiem 2024. gadā salīdzinājumā ar 2022. un 2023. gadu attēlots 4.1. tabulā.

4.1. tabula

Budžeta izlietojums 2021., 2022. un 2023. gadā sociālo pakalpojumu nodrošināšanai Tukuma novadā

Sociālie pakalpojumi	Izlietotie līdzekļi 2022.gadā (EUR)	Izlietotie līdzekļi 2023.gadā (EUR)	Izlietotie līdzekļi 2024.gadā (EUR)
Pašvaldības nodrošinātie sociālie pakalpojumi:	1401780	2 159 209	2 512 674
Dienas aprūpes centrs "Saime"	127368	195 473	200 644
Dienas aprūpes centrs "Saimīte"	28 525	39 046	41 672
Dienas aprūpes centrs "Rīti" un "Saulespuķe"	43 705	60 231	68 046
Patversme ģimenēm ar bērniem	30899	53 004	51 197
Atbalsta dzīvokļi	1429	2 672	2 062
Centrs "Avotiņš"	27 491	51 493	169 405
Konsultatīvais darbs	4 6617	55 010	51 447
Grupu māja "Lodes"	43 947	93705	105 748
Grupu dzīvokļi "Mežrozītes"	70 470	106 248	102 463
Grupu dzīvokļi Celtnieku ielā 3		3944	12 392
Grupu dzīvoklis Meža ielā 4-43	1998	2031	
Grupu māja "Laipas"			65 776
Specializētās darbnīcas "Melnezers"			10 779
Kandavas pansionāts	101 055	153853	138596
Tukuma patversme	112 423	137636	158827
BJC "Sapņi"	63 663	129846	142431
SAC "Rauda"	611 035	856612	1 058 582
Pabalsts aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai	91 155	219034	132608

Dienas aprūpes centrs "Saime"

Dienas aprūpes centrs "Saime" (turpmāk – Dienas centrs) ir Tukuma novada pašvaldības iestādes "Tukuma novada sociālā dienests" Rehabilitācijas nodaļas apakšvienība, atrodas Dārzniecības ielā 2A, Tukumā. Dienas centra darbības mērķis ir radīt personām ar visa veida invaliditāti iespējas uzlabot savu dzīves kvalitāti, apgūstot jaunas sociālās prasmes, pilnveidojot esošās sociālās un pašaprūpes prasmes, trenējot dažādas iemaņas un stiprinot fizisko veselību. Ikdienu nodarbībās tiek apgūta adīšana, tamborēšana, šūšana, aušana, kokapstrāde utt. Dienas centra apmeklētāji mācās plānot un sabalansēt savu budžetu, mācās iepirkties veikalos un pagatavot sev silto maltīti. Tiek sniegtas arī fizioterapeita konsultācijas un notiek ikdienas fiziskās aktivitātes. Katram pastāvīgam Dienas centra apmeklētājam tiek izstrādāts individuālais sociālās rehabilitācijas plāns.

Sākot no 2024. gada otrā pusgada Dienas centrs "Saime" sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu uzsācis sniegt personām ar ļoti smagiem funkcionāliem traucējumiem, tā nodrošinot ģimenei atbalstu un personai jaunu drošu vidi, jaunus sociālos kontaktus.

4.1.Attēls Dienas centra rokdarbi

Dienas centrā pakalpojumu nodrošina 12 darbinieki, t.sk. sociālais darbinieks, 4 sociālie aprūpētāji, 3 sociālie rehabilitētāji, 1 aprūpētājs un 1 fizioterapeits, telpu tīrību nodrošina apkopēja, nokļūšanu uz/no dienas aprūpes centru

cilvēkiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem nodrošina automobiļa vadītājs. Dienas centra 2 darbinieki palīdz vadīt nodarbības specializētajās darbnīcās “Melnezers”.

2024. gadā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēma 53 personas ar invaliditāti (32 sievietes un 21 vīrietis).

2024. gadā dienas centra “Saime” ikdienas rokdarbu nodarbībās lielāku uzmanību pievērša darbu kvalitātei, lai darbs būtu ļoti kvalitatīvs un ir pabeigts, jo Dienas centrs gatavoja savus darbus izstādei, kura būs 2025. gadā Tukuma audēju darbnīcā.

Tāpat kā iepriekšējos gados arī 2024. gadā tika organizēti un svinēti svētki un pasākumi. Gads iesākās ar Valentīndienas un dienas centra dzimšanas dienas pasākumiem, tika svinētas gan Lieldienas, gan Jāņi, atzīmēta Latvijas Valsts dzimšanas diena ar izglītojošām spēlēm un skanīgām dziesmām par Latviju. Aktīvs, darbīgs un sirsnīgs bija Ziemassvētku gaidīšanas un organizēšanas laiks, sadarbībā ar specializētām darbnīcām “Melnezers”, ceptas piparkūkas svētku galdam. Dienas centrā darināti telpu dekori un izrotātas telpas, pīrāgu cepšanas meistarklases. Ziemassvētku pasākumā tika dziedātas dziesmas, skatīti dzejoļi, dāvinot sev un citiem prieku, našķus un labas emocijas.

4.2. Attēls Ziemassvētku dekorācijas

Katru mēnesi gan ar dziesmu, gan dzejoļi, gan dāvaniņu, dienas centra “Saime” apmeklētāji sveica savus centra draugus mēneša jubilāru ballītē. Siltajos pavasara un vasaras mēnešos brauca iepazīt un izzināt tuvāku un tālāku apkārtnē vidi, brauca ar vilcienu, gājām ar kājām. Liels bija piedzīvojums pirmo reizi braukt ar jauno elektrovilcienu Vivi. Apmeklēts Ķemeru parks, izstaigātas Ķemeru purva takas, Jomas iela Majoros. Apmeklēta Dubultu pludmale, Jūrmalas muzejs un Aspazijas māja. Regulāri ir izstaigāti tuvāki un tālākie maršruti Tukuma pilsētā un tuvākajā apkārtnē.

Maija mēnesī Tukuma novada pamatskolas “Spārni” skolēni viesojās dienas centrā ar pavasarīgu koncertu, savukārt dienas centra “Saime” vokālais ansamblis viesojās VSAC “Veģi” ar Ziemassvētku koncerta programmu. “Saimes” ansamblis piedalījās dziedāšanas festivālā, kuru katru gadu organizē Siguldas biedrība “Aicinājums Tev” Siguldā, kā arī uzstājās Tukuma specializēto darbnīcu “Melnezers” atklāšanas pasākumā 2024. gada 1. novembrī. Jāņu svētku pasākumu laikā dienas centra “Saime” ansamblis uzstājās Tukuma Magi teritorijā.

2024. gadā dienas centra “Saime” devās ekskursijā uz “Tērvetes” dabas parku, turpināja iepazīties ar maizes ceptuves “Lāči” darbu, iepazīnās ar jaunumiem Durbes pilī un apskatīja galerijas “Durvis” un Tukuma audēju darbnīcas darbu izstādes.

Dienas aprūpes centra “Saime” 2024. gada budžeta izpilde ir 200 644 euro.

Dienas aprūpes centrs “Saimīte”

Dienas aprūpes centrs “Saimīte” sniedz sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu Tukuma novadā dzīvojošiem bērniem ar invaliditāti (ar smagiem garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem) un bērniem vecumā no 1,5 līdz 5 gadiem no trūcīgām ģimenēm un ģimenēm, kuras ir Tukuma novada sociālā dienesta redzeslokā.

2024. gadā Dienas aprūpes centrā “Saimīte” pakalpojumu saņēma 15 bērni, no kuriem 14 bērni ir ar invaliditāti, tai skaitā 1 bērns Ukrainas civiliedzīvotājs. Dienas centra pakalpojumu saņēma 6 meitenes un 9 zēni. Vasaras brīvlaikā “Saimītes” pakalpojumu izmantoja 4 pamatskolas “Spārni” skolēni.

Ikdienas nodarbībās tiek mācītas sociālās prasmes – galda kultūra, personīgā higiēna, komunikācija un saskarsmes prasmes ar vienaudžiem un pieaugušajiem. Dienas aprūpes centrā “Saimīte” ir pieejamas sociālā darbinieka konsultācijas bērnu vecākiem, bērniem fizioterapijas nodarbības. Dienas centra bērni piedalās Dienas aprūpes centra “Saimes” rīkotajos pasākumos un gadskārtu svētkos.

Dienas aprūpes centrā "Saimīte" strādā sociālais darbinieks un 2 sociālie aprūpētāji, apkopēja, nepieciešamības gadījumā tiek piesaistīti Dienas aprūpes centrs "Saime" speciālisti.

Dienas aprūpes centra "Saimīte" 2024. gada budžeta izpilde ir 41 672 euro.

Centrs "Rīti"

Tukuma novada pašvaldības iestādes "Tukuma novada sociālais dienests" Rehabilitācijas nodaļas centrā "Rīti" tiek nodrošināti trīs pakalpojumi: Dienas aprūpes centrs "Rīti", patversmes pakalpojums ģimenēm ar bērniem un dienas aprūpes centrs "Saulespuķe". Sociālā pakalpojuma mērķis ir veicināt sociālās atstumtības riskam pakļauto personu iespējas integrēties sabiedrības dzīvē un palielināt viņu pašnoteikšanās un pašaprūpes iespējas, mazināt sociālās atstumtības riskus un sekas pēc iespējas tuvāk viņu dzīvesvietai. Centrā "Rīti" ir pieejamas arī higiēnas istabas (duša, veļas mašīna).

Centrā "Rīti" pakalpojumus nodrošina 1 sociālais darbinieks, 1 sociālais rehabilitētājs, 1 aprūpētājs, 3 dežuranti, 0,7 slodze apkopējs. Centrs "Rīti" atrodas adresē "Rīti" Slampē, Slampes pagastā, Tukuma novadā.

Dienas aprūpes centrs "Rīti" nodrošina dienas aprūpes centra pakalpojumu dažādām personu grupām – pirmspensijas vecuma personām, pensijas vecuma personām, bezdarbniekiem un personām, kurām ir noteikta invaliditāte, nodrošinot personu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju maksimāli tuvu dzīvesvietai.

2024. gadā Dienas aprūpes centra pakalpojumu saņēma 52 Slampes un Džūkstes pagastu seniori, no tiem 47 sievietes un 5 vīrieši, tai skaitā 12 personas ar invaliditāti.

Dienas aprūpes centrā notiek dažādi pasākumi un nodarbības, jubilāru sumināšana, sasniedzot 65, 70, 80, 90 gadus. 14. februārī tika svinēta "Valentīndiena", 8. martā svinējām Starptautisko sieviešu dienu, 6. aprīlī senioru pasākums kopā ar "Zelta rudeni", 3. maijā Baltā galdauta svētki un sporta spēles, 26. aprīlī talka "Rītu" teritorijas sakopšanā, 7. jūnijā ekskursija z/s "Zīļu" peonijas, 28. jūnijā ekskursija Apgāztā māja Smārdes pagastā un atpūta pie jūras, 20. jūnijā svinēta Saulgriežu ielīgošana. 1. oktobrī svinēts senioru dienai veltīts pasākums Dienas aprūpes centrā kopā ar Slampes pagasta senioriem. 16. oktobrī ekskursija uz "Lielozoliem". 15. novembrī notika Valsts proklamēšanas dienai veltīts pasākums. 17. decembrī Ziemas Saulgriežu ieskandināšana, 20. decembrī Ziemassvētku pasākums kopā ar senioru klubu "Zelta rudens". Esam uzņēmumi dienas aprūpes centrā un dalījušies pieredzē ar Ādažu, Ķekavas, Cēsu, Jūrmalas sociālajiem dienestiem. Paši esam papildinājuši zināšanas un pieredzi Ādažu un Cēsu pašvaldību sociālo dienestu dienas centros.

4.3. Attēls Saulgrieži

Dienas aprūpes centrs "Saulespuķe" izveidots 2022. gadā ESF projekta Nr. 9.2.2.1./15/I/002 "Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem" ietvaros. Dienas aprūpes centrs "Saulespuķe" nodrošina dienas aprūpes centra pakalpojumu pieaugušām personām ar garīga rakstura traucējumiem.

2024. gadā pakalpojumu saņēma 14 personas (8 vīrieši un 6 sievietes).

Dienas aprūpes centru "Rīti" un "Saulespuķe" 2024. gada budžeta izpilde 68 045 euro.

4.4. attēls Baltā galdauta svētki

Patversme ģimenēm ar bērniem nodrošina patversmes pakalpojumu ģimenēm ar bērniem, kuras nonāk krīzes situācijā. 2024. gadā patversmes pakalpojumu saņēma 33 personas: 1 pilngadīgā persona un 11 ģimenes, kurās 12 pilngadīgas personas un 20 nepilngadīgi bērni. 2024. gada patversmes budžeta izpilde 51 196 *euro*.

Atbalsta dzīvokļi

2024. gadā sociālās rehabilitācijas pakalpojumu ar izmitināšanu izmantoja 5 ģimenes (6 pilngadīgās personas un 10 bērni) un četras atsevišķi dzīvojošas pilngadīgās personas. Atbalsta dzīvokļu 2024. gada budžeta izpilde 2 062 *euro*.

Konsultatīvais darbs

Atkarības speciālista pakalpojums. Sociālais darbinieks darbam ar personām ar atkarības problēmām sniedz konsultācijas Tukuma novada iedzīvotājiem. Pārskata periodā pakalpojumu saņēma 41 persona. Sniegtas konsultācijas pilngadīgām, nepilngadīgām un līdzatkarīgām personām.

2024. gadā atkarību speciālistam turpinās sadarbība ar SIA “Tukuma slimnīca” narkologiem, Nodarbinātības valsts aģentūru un izveidota laba sadarbība ar Pusaudžu resursu centru.

Tukuma patversmes telpās turpina darboties HIV Profilakses punkts (turpmāk tekstā – HPP). HPP organizēta 21 individuālā eksprestestēšana, kā arī notika izbraukuma ekprestestēšana institūcijā un tika notestētas 69 personas (uz 4 infekcijām).

Sadarbībā ar ielu darbinieku notiek šļirču un adatu maiņa, kā arī izsniegti prezervatīvi, dezinfekcijas līdzekļi, pārsiešanas materiāli atkarību izraisošo vielu lietotājiem, kā arī sniegta informācija par HPP punkta pakalpojumiem. HPP pakalpojumi tiek sniegti anonīmi un bezmaksas.

Psihosociālā konsultēšana. Psihosociālās konsultācijas nodrošina viens sociālais darbinieks. Psihosociālo konsultāciju pamatnostādne ir savstarpējās attiecsmes un attiecības, sistēmu, personu mijiedarbības procesi ar mērķi uzlabot sociālos un psiholoģiskos aspektus, sniegt emocionālu atbalstu konkrētās situācijās uzsverot katra indivīda resursus un izceļot pozitīvās personības šķautnes. “Būt šeit un tagad” akcentēšana un trenēšana, pašpietiekamības atpazīšana un attīstīšana. Klients tiek virzīts uz to, lai pats spētu pārskatīt savas vērtības un pats pieņemtu lēmumus, tiek mācīta prasme nepazaudēt sevī bērnu, ar savām cerībām un sapņiem, panākt, lai cilvēks apzinās sevi, savas emocijas, domā un rīkojas pats! Turpinās izbraukumu konsultācijas pēc pieprasījuma visā Tukuma novada teritorijā.

Pārskata periodā psihosociālās konsultācijas saņēmušas 40 personas, tajā skaitā 6 nepilngadīgas personas, kopā 260 konsultācijas.

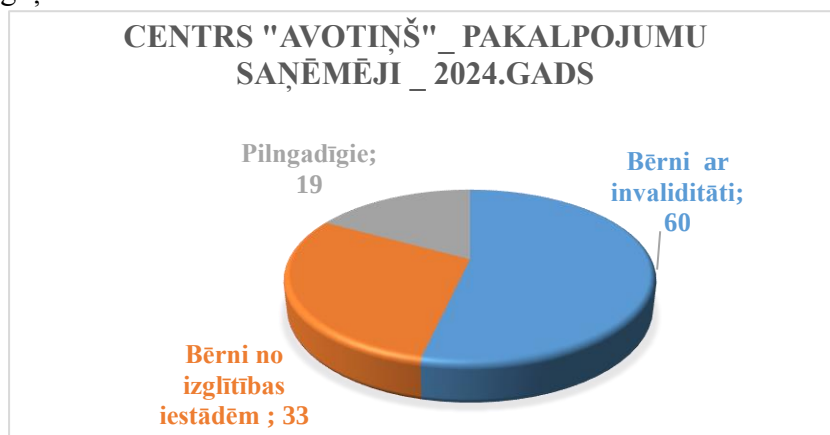
2024. gadā darbību uzsāka vecāku atbalsta grupa “Mazie jautriši”, grupas mērķauditorija – Tukuma novadā redzeslokā esošie bērnu vecāki, kuri audzina bērnus vecumā no 0 līdz 2 gadiem. Nodarbības 2 reizes mēnesī apmeklē vecāki kopā ar bērniem, grupas darbība plānota līdz 2025. gada decembrim. Vēlāmie, sasniedzamie grupas darbības mērķi – apzinātas un pilnveidotas bērnu aprūpes prasmes, iegūta informācija par drošas piesaistes nozīmi bērna attīstībā, izveidota savstarpēja mikrolīmeņa atbalsta sistēma, apzināta veselīgas mijiedarbības vecāks – bērns nozīme.

Fizioterapija. Konsultatīvā darba struktūrvienībā darbojas 2 fizioterapeiti (0,5 un 0,3 slodzes). Viens no fizioterapeitiem nodrošina grupu nodarbības un individuālo izvērtēšanu sociālo pakalpojumu ietvaros Kandavas teritorijā un Dienas aprūpes centrā “Rīti”. Savukārt, otrs fizioterapeits vada grupas nodarbības centrā “Avotiņš” vecākiem, kuri audzina bērnus ar invaliditāti, Dienas aprūpes centrā “Rīti” un grupu dzīvokļa “Lodes” Jaunpils pagastā iedzīvotājiem.

Konsultatīvā darba 2024. gada budžeta izpilde 51 446 euro.

Centrs “Avotiņš”

Centrs “Avotiņš” ir Tukuma novada pašvaldības iestādes “Tukuma novada sociālais dienests” Rehabilitācijas nodaļas apakšvienība, kas atrodas Raudas ielā 8, Tukumā. Centrs “Avotiņš” sniedz Tukuma novada pašvaldības nodrošinātos **sociālās rehabilitācijas pakalpojumus**. Centrā “Avotiņš” nodrošina **Aprūpes mājās pakalpojuma** un **Atelpas brīža pakalpojuma** organizēšanu. **Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi** – centrā “Avotiņš” sniedz Montesori, ABA terapijas, logopēda, kanisterapijas, psihologa, psihosociālās, sociālā darbinieka konsultācijas un atbalsta grupu nodarbības vecākiem. **Bērniem ar invaliditāti** un **viņu ģimenes locekļiem** ir iespēja saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus gan centrā “Avotiņš”, gan pie izvēlēta pakalpojumu sniedzēja ar Tukuma novada pašvaldības finansējumu līdz 500 euro apmērā vienam bērnam un līdz 500 euro apmērā viņa ģimenes locekļiem – kopumā mājās saņemšanai (12 kalendāro mēnešu periodā). Vienlaikus ir iespēja saņemt/turpināt saņemt pakalpojumus, ģimenei sedzot izmaksas saskaņā ar Tukuma novada pašvaldības apstiprināto Maksas pakalpojumu cenrādi, un ar Tukuma novada Izglītības pārvaldes Izglītības atbalsta centra Sadarbības grupas izvērtējumu – **bērna Individuālās izglītības programmas apguves plānā ietvertu pakalpojumu** saņemšanai ārpus izglītības iestādes, un **bērniem**, kuriem sadarbībā ar Valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” ir izstrādāts **atbalsta plāns par sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem bērna dzīvesvietā**, ar Tukuma novada pašvaldības finansējumu – vienam bērnam līdz 500 euro apmērā (12 kalendāro mēnešu periodā). Dati par centra “Avotiņš” saņemtajiem pakalpojumiem un pakalpojuma saņēmēju skaitu atspoguļoti 4.5. attēlā un 4.2. tabulā.

4.2. tabula. Pakalpojumi un pakalpojumu saņēmēju skaits centrā “Avotiņš” 2024. gadā

Pakalpojuma nosaukums	Centrā “AVOTIŅŠ” kopā saņēmuši
ABA uzvedības terapija	18
ABA uzvedības terapija Ukrainas iedz.	2
Kanisterapija	14
Logopēda nodarbības	3
Maksas sociālās reh.pak. centrā Avotiņš – Logopēda nodarbības	1
Maksas sociālās reh.pak. centrā Avotiņš – Montesori nod.	2
Maksas sociālās reh.pak. centrā Avotiņš - ABA uzvedības terapija	1
Montesori nodarbības	2

Psihologa konsultācijas Ukrainas iedz.	1 (pilngadīgais ģim.loc)
Psihologa konsultācijas	5 (pilngad. Ģim.loc.) 1 (bērns)
Psihosociālās konsultācijas	3 (pilngadīgais ģim.loc.)
Izvērtēšana	2
Sociālās reh.pak bērnam no izgl. iestādes - Psihologa konsultācijas	1
Sociālās reh.pak bērnam no izgl. iestādes - Kanisterapija	2
Sociālās reh.pak bērnam no izgl. iestādes - Logopēda nodarbības	7
Sociālās reh.pak bērnam no izgl. iestādes - ABA uzvedības terapija	10
Sociālās reh.pak bērnam no izgl. iestādes - Montesori nodarbības	3

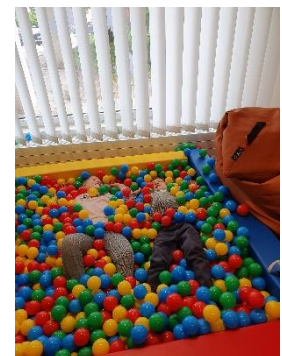
Pakalpojuma nosaukums	<u>ĀRPAKALPOJUMOS</u> kopā saņēmuši
ABA uzvedības terapija	7
Logopēda nodarbības	4
Montesori nodarbības	8
Mūzikas terapija	1
Psihologa konsultācijas	2 (pilngadīgais ģim.loc.)
Smilšu spēles terapija	3
Cits(aktivitāte)	5 (pilngadīgais ģim.loc.) – psihoterapeita kons.) 1 (bērns) – Mākslu terapija
Sociālās reh.pak bērnam no izgl. iestādes – Smilšu spēles terapija	10

Pārskata periodā centrs “Avotiņš” turpināja sadarbību ar Tukuma novada Izglītības pārvaldes Atbalsta centru, nodrošinot bērniem izglītības atbalsta pasākumus ārpus izglītības iestādes, un Agrīnās intervences programmas STOP 4-7 ietvaros centra “Avotiņš” telpās notika nodarbības 2 grupām.

2024. gadā centrā “Avotiņš” tika organizētas bērnu ar funkcionāliem traucējumiem vecāku tikšanās, kas rezultējās ar vecāku biedrības “Vienoti dažādībā” izveidi, kuras darbības mērķi ir pārstāvēt Tukuma novada bērnu ar funkcionāliem traucējumiem un viņu vecāku intereses, nodrošināt juridisko palīdzību un interešu pārstāvību izglītības, veselības aprūpes, sociālās rehabilitācijas jomā.

2024. gadā centrā “Avotiņš” turpinājās fizioterapeita vadītas grupas nodarbības vecākiem, kuri audzina bērnus ar invaliditāti.

2024. gadā centrā “Avotiņš” notika biedrības “Latvijas Autisma apvienība” organizētas psihosociālās rehabilitācijas pakalpojuma “Atbalstīt ceļā” aktivitātes – Radošās darbnīcas bērniem ar autismu – 3 reizes un Atbalsta grupas vecākiem – 4 reizes, kas turpināsies arī 2025. gadā.

4.6..attēls Aktivitātes bumbu baseinā

4.7.attēls STOP 4-7

piparkūku cepšanā.

2024. gada jūnijā, atzīmējot Tukuma novada sociālā dienesta centra “Avotiņš” 2 gadu pastāvēšanu, tika organizēta Atvērto durvju diena. Bērniem ar invaliditāti, viņu ģimenes locekļiem, pedagogiem un citiem interesentiem bija iespēja iepazīties ar sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, telpām, uzdot jautājumus centra darbiniekiem, ABA, Montesori terapijai un logopēdam. Bērni un viņu vecāki tika iesaistīti radošās aktivitātēs.

Gada izskaņā centrā “Avotiņš” tika organizētas radošās darbnīcas, kurās bērni un viņu ģimenes, piedalījās Ziemassvētku rotājumu izgatavošanā un

4.8.attēls Radošās darbnīcas

4.9.attēls Personāls

Centrs “Avotiņš” 2025. gadā turpinās attīstīt savu darbību ar mērķi: paplašināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu klāstu un pieejamību tuvu klienta dzīvesvietai, kas vērsti uz sociālās funkcionēšanas spēju atjaunošanu vai uzlabošanu, izglītības prasmju apguvi, lai nodrošinātu bērnu un viņu ģimenes locekļu iekļaušanos sabiedrībā.

Aprūpes mājās pakalpojums centrā “Avotiņš” organizē pakalpojuma nodrošināšanu bērniem ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam, kā arī personām ar I vai II grupas invaliditāti līdz 24 gadu vecumam, kurām ir izsniegts Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību vai šāds atzinums ir bijis izsniegts, sasniedzot 18 gadu vecumu.

Pakalpojuma mērķis: apmierināt pamatvajadzības un sniegt palīdzību personiskajā aprūpē dzīvesvietā bērnam, kuram ir objektīvas grūtības aprūpēt sevi funkcionālo traucējumu dēļ.

Pakalpojuma ietvaros sasniedzamie rezultāti: atslogots bērns ar funkcionāliem traucējumiem vecāks/likumiskais pārstāvis/audžuģimene no bērna aprūpes pienākumu veikšanas, radot vecākam/likumiskajam pārstāvim/audžuģimenei iespēju strādāt un sociāli funkcionēt; apmierināts bērns ar funkcionāliem traucējumiem pamatvajadzības dzīvesvietā atbilstoši bērna funkcionēšanas spēju līmenim, uzlabota bērna un bērna ģimenes dzīves kvalitāte.

2024. gadā aprūpes mājās pakalpojumu saņēma 31 bērns.

Atelpas brīža pakalpojums – centrā “Avotiņš” organizē pakalpojuma nodrošināšanu bērniem ar invaliditāti līdz 18 gadu vecumam, kuriem ir izsniegts Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību un kuri ir deklarēti Tukuma novada administratīvajā teritorijā. Pašvaldība pabalsta formā piešķir un izmaksā līdzmaksājumu atelpas brīža pakalpojuma faktisko izmaksu segšanai līdz 400,00 euro personai attiecīgajā gadā.

Pakalpojuma mērķis: nodrošināt īslaicīgu (līdz 30 diennaktīm gada laikā) bērna ar invaliditāti aprūpi un uzraudzību ar izmitināšanu institūcijā, atslogojot bērna vecāku /likumisko pārstāvi/ audžuģimeni no aprūpes un uzraudzības pienākumu veikšanas.

Pakalpojuma ietvaros sasniedzamie rezultāti: apmierināts bērns ar funkcionāliem traucējumiem vecāka/likumiskā pārstāvja/audžuģimenes personīgās vajadzības laikā, kamēr bērns

aprūpi un uzraudzību veic atelpas brīža institūcijā pakalpojuma sniedzējs, mazināts izdegšanas risks bērnam ar funkcionāliem traucējumiem vecākam/likumiskajam pārstāvim/audžuģimenei.

2024. gadā Atelpas brīža pakalpojumu saņēmis 1 bērns.

Centra "Avotiņš" 2024. gada budžeta izpilde ir 169 404 euro.

Specializētās darbnīcas "Melnezers"

Specializētās darbnīcas "Melnezers" ir Tukuma novada pašvaldības iestādes "Tukuma novada sociālais dienests" Rehabilitācijas nodaļas apakšvienība, kas atrodas Melnezera ielā 1, Tukumā, Tukuma novadā. Specializētās darbnīcas "Melnezers" izveidots ESF projekta Nr. 9.2.2.1./15/I/002 "Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem" (turpmāk – DI projekts) ietvaros un 2024. gada 1. novembrī tika atklāta.

Specializētās darbnīcas ir pakalpojums pilngadīgām personām ar I vai II grupas invaliditāti ar garīga rakstura traucējumiem (turpmāk – personai ar GRT). Līdz 2024. gada 31. decembrim Specializētās darbnīcas pakalpojums tika piešķirts 6 personām ar GRT. Darbnīcās nodrošina prasmes veicinošas un izglītojošas aktivitātes, darba iemaņu apguvi, darba vietu un speciālistu atbalstu.

Specializēto darbnīcu mērķis ir sniegt iespēju personai ar GRT iegūt darba pieredzi, veicinot darba tirgum nepieciešamo prasmju un iemaņu apguvi, organizējot un attīstot sociālās un funkcionālās prasmes atbilstoši viņu fiziskajām un garīgajām spējām, sekmējot personu nodarbinātību un iesaisti darba tirgū.

Darbnīcās organizē šādas darbnīcas – Mājturība, Kokapstrādes darbnīca, Šūšana, Keramikā, Lauksaimniecība (pavasara un vasaras periodā). Katrai darbnīcai ir izveidota sava apmācību programma, kurā balstoties profesionāls un pieredzējis speciālists virza apmācāmo cilvēku uz amata prasmju apguvi, bet papildus izkopj un attīsta estētisko un māksliniecisko pasaules uztveri.

Mājturības darbnīcas – apgūst profesionālās prasmes strādājot virtuvē, ēst gatavošanas prasmes. Sākot no 2024. gada 11. novembra, 3 reizes nedēļā (pirmdienās, trešdienās un piektdienās, laikā no plkst. 12.00 līdz plkst. 13.00) nodrošina zupas virtuvi Tukuma novada iedzīvotājiem.

Šūšanas darbnīcā – padziļināti var apgūt dažādas šūšanas prasmes un iemaņas oriģināldarbu radīšanā, dažādu rokdarbu tehnikas (adīšanu, tamborēšanu u.c.).

Keramikas darbnīcā – iemācās izgatavot dažādus praktiskus un mākslinieciskus priekšmetus no māla. Veidojot priekšmetu figūras, tiek darbinātas smalkā rokas/pirkstu motorika, kas personām ar GRT ir ļoti svarīgi veselības uzlabošanai.

4.10.attēls Specializēto darbnīcu "Melnezers" atklāšana

4.11.attēls Mājturības darbnīcā izvērtā zupa Zupas virtuvei

4.13.attēls Keramikas darbnīcā

4.12.attēls Šūšanas darbnīcā

4.13.attēls Kokapstrādes darbnīcā

Kokapstrādes darbnīcas – apgūt prasmes darbā ar koku (mērīšana, zīmēšana, zāģēšana, slīpēšana); šobrīd aktuāli tiek veidotas ar pirogrāfijas aparātu iededzinātas koka glezniņas, paliktnīši un dažādi salvešu turētāji u.t.t.. Darbnīca ir aprīkota ar jauniem darba galdiem un rokas instrumentiem.

Lauksaimniecības darbnīca – darbojas pārsvarā pavasara un vasaras periodā. Personām ar GRT tiek mācīts, kā no sēklas izaug stādiņš un pēc tam izveidojas augļi, dārzeni vai skaisti ziedi. Tiek apgūtas audzēšanas, stādīšanas, augu kopšanas prasmes.

Iesaiste darbnīcās ļauj dalībniekiem iegūt jaunas zināšanas, attīstīt praktiskās prasmes un radīt oriģinālus produktus. Katrs izstrādātais darbs ir unikāls un nes sevī dalībnieka personīgo stāstu. Šo darbnīcu laikā cilvēki ne tikai mācās strādāt ar dažādiem materiāliem, bet arī iegūst svarīgas dzīves prasmes, kā piemēram, komandas darbu un laika plānošanu.

Specializēto darbnīcu pakalpojumu nodrošina 1 sociālais darbinieks un 2 interešu pulciņa audzinātājs, piesaistīti 2 Dienas aprūpes centra “Saime” speciālisti.

2024. gada budžeta izpilde 10 778 euro.

Grupu mājas/dzīvokļa pakalpojums

Sākot ar 2015. gadu, Tukuma novadā ir pieejams grupu mājas/dzīvokļa pakalpojums. Grupu mājas/dzīvokļa pakalpojums (turpmāk arī pakalpojums) ir paredzēts personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras vēlas dzīvot patstāvīgi, bet ir nepieciešams atbalsts personas aprūpes, sadzīves un sociālo prasmju attīstīšanai. Pakalpojums nodrošina mājokli un individuālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā, prasmju un iemaņu attīstīšanā, lai personas varētu turpināt vai uzsākt patstāvīgu dzīvi sabiedrībā, vai spētu, pēc iespējas neatkarīgāk, funkcionēt grupu dzīvoklī.

Pirmais grupu dzīvoklis Tukuma novadā tika atvērts Irlavas pagasta “Mežrozītēs”, kas darbojas vēl šobrīd, nodrošinot grupu dzīvokļa pakalpojumu līdz 10 personām. No 2022. gada savas durvis vērusi grupu māja “Lodes” Jaunpilī. 2023. gadā darbību uzsācis grupu dzīvoklis Celtnieku ielā 3, Tukumā, kas izveidots darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” specifiskā atbalsta mērķa “Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā” ietvaros. 2024. gada aprīlī, līdz ar pavasara iestāšanos, tika atklāta grupu māja “Laipas”, Slampē.

2024. gadā grupu dzīvokļa pakalpojums Tukuma novadā ir bijis pieprasīts, aizpildot esošās pakalpojuma vietas (pakalpojumu saņēmusi 31 persona), kā arī uz pakalpojumu ir izveidojusies klientu rinda.

Grupu dzīvoklis “Mežrozītes”

4.14.attēls ziemassvētku pasākums
“Mežrozītēs”

2024. gadā 11 klientiem sniegts grupu dzīvokļa pakalpojums Irlavas pagasta “Mežrozītēs”. Viens grupu mājas iedzīvotājs 2024. gadā pieņēma lēmumu mainīt dzīvesvietu, turpinot saņemt grupu dzīvokļa pakalpojumu savā dzimtajā novadā, 2 klienti pievienojās grupu dzīvokļa saimei, tādējādi saņemot sev nepieciešamo atbalstu, lai turpinātu dzīvot sabiedrībā. 2024. gadā grupu dzīvoklī “Mežrozītes” norisinājās priecīgs notikums – divi klienti noslēdza laulību, turpinot saņemt pakalpojumu jau kā ģimene.

Gada laikā grupu mājas klienti sadarbojās ar Irlavas kopienu centru, kur reizi nedēļā, aktīvi un radoši pavadot brīvo laiku, varēja satikties un komunicēt ar Irlavas iedzīvotājiem.

“Mežrozīšu” iemītnieki izmantoja arī citus Tukuma novada sociālos pakalpojumus – dienas kopienas centru “Saime”, kā arī jaunatklātās specializētās darbnīcas Melnezera ielā 1, Tukumā. Tur klientiem ir iespēja gūt enerģiju vingrojot, radoši darboties, apgūt prasmes ēdiena pagatavošanā, darbā ar keramiku un kokmateriāliem, kā arī izmantot citas aktivitātes. Nokļūšanu līdz sociālajiem pakalpojumiem pilsētā nodrošina sabiedriskais transports vai Tukuma novada sociālā dienesta specializētais transports.

Grupu mājas klienti kopīgi atzīmē svētkus, dzimšanas dienas, apmeklē Irlavas pagasta sarīkojumus un kultūras pasākumus, dodas izzinošās ekskursijās, apceļojot Latviju, kā arī atbilstoši savām spējām turpina darboties savā mazdārziņā un siltumnīcā, lai papildinātu savas ēdienreizes ar dārzeņiem, garšaugiem un ogām.

Grupu mājas “Mežrozītes” 2024. gada budžeta izpilde 102 463,00 euro.

Grupu māja “Lodes”

Kopš 2021. gada Tukuma novada Jaunpils pagastā darbojas grupu māja “Lodes”, kas tapa projekta Nr. 9.3.1.1/19/I/009 “Deinstitucionalizācija – sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība Tukuma novada Jaunpils – Viesatu pagastu pārvaldē” ietvaros. Pakalpojumā ir izveidotas arī divas atelpas brīža pakalpojuma vietas, kas 2024. gadā uzsāka pirmo klientu.

2024. gadā “Lodes” grupu mājas pakalpojumu saņēma 10 personas. Grupu mājas “Lodes” iemītnieki turpināja saņemt arī citus Tukuma novada sociālos pakalpojumus – dienas aprūpes centrā “Saime” Tukumā, dienas aprūpes centrā “Saulespuķe” Slampē, kā arī darbojās specializētajās darbnīcās Melnezera ielā 1, Tukumā. Nokļūšanu uz citiem sociālajiem pakalpojumiem klientiem nodrošina sabiedriskais vai Jaunpils pagasta transports, vai Tukuma novada sociālā dienesta specializētais transports.

2024. gadā klienti aktīvi iesaistījās Jaunpils kopienas dzīvē, apmeklējot sabiedriskos pasākumus. Jaunpils seniori realizē dažādus atbalsta projektus, kuros iesaista grupu mājas klientus, tādējādi veicinot sadarbību un stiprinot kopienas saimi.

4.15.attēls sadraudzība ar Bērzaunes pamatskolu

Gada garumā turpinājās grupu mājas klientu draudzība ar Dobeles novada Bērzaunes pamatskolu – tika rīkoti kopīgi pasākumi, uzlabojot iedzīvotāju prasmes galda klāšanas kultūrā un kopīgā svētku atzīmēšanā.

Atbilstoši savām spējām klienti turpina doties palīgā Jaunpils iedzīvotājiem dārza darbos vai malkas sagatavošanā, ūdens ienešanā, tādējādi saglabājot savas darba prasmes un paplašinot paziņu loku. Viena kliente, kura darina skaistus rokdarbus, saadīja siltas zeķes, kas tika nodotas Ukrainas karavīriem.

Grupu mājas “Lodes” 2024. gada budžeta izpilde – 105 748,00 *euro*.

Grupu dzīvoklis Celtnieku ielā 3, Tukumā

2024. gadā grupu dzīvokļa pakalpojumu Celtnieku ielā 3, Tukumā, saņēma 5 personas. Dienakts uzraudzība pakalpojumā tiek nodrošināta ar Drošības pogas pakalpojumu. Arī šī pakalpojuma klienti saņem citus Tukuma novada sociālā dienesta pakalpojumus, kā arī iesaistās pilsētas kultūras dzīves aktivitātēs, apmeklējot pasākumus un izmantojot pilsētas sniegtās priekšrocības.

Grupu dzīvokļa Celtnieku ielā 3, Tukumā, 2024. gada budžeta izpilde – 12 391,00 *euro*.

4.16.attēls Celtnieku 3 grupu dzīvoklis

Grupu māja “Laipas”

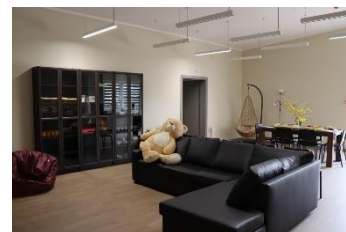

4.17.attēls Grupu māja “Laipas”

2024. gada 10. aprīlī, piedaloties Tukuma novada pašvaldības pārstāvjiem, būvniekiem, Tukuma novada sociālā dienesta darbiniekiem un vietējās kopienas ļaudīm, svinīgi tika atklāta grupu māja “Laipas”, kas tapusi pašvaldības īstenotā Eiropas Reģionālā attīstības fonda (ERAF) projekta Nr. 9.3.1.1/19/I/045 “Pakalpojumu infrastruktūras attīstība Deinstitutionalizācijas plāna īstenošanai Tukuma novada pašvaldībā” ietvaros. Projekta īstenošanas pamats ir “Rīgas plānošanas reģiona deinstitutionalizācijas plāns 2017.–

2020. gadam” un tajā paredzēto rezultātu sasniegšana.

Jaunajā grupu mājā pakalpojumu saņēmušas 6 personas. Grupu mājas klientiem ir pieejama ne tikai modernā ēka ar individuālu dzīvojamo telpu un sanitāro mezglu katram klientam, plašo halli un saulaino terasi, bet arī vietējās kopienas aktivitātes un pasākumi, ko klienti aktīvi izmanto. Tiek apmeklētas teātra izrādes un koncerti Slampes kultūras pilī, izstaigātas vietējās dabas takas, makšķerēti iespaidīgi lomi Slampes dīķos, iestādīta pirmā ābele kopīgajā ēkas pagalmā. Klienti izmanto arī citus Tukuma novada sociālos pakalpojumus, apmeklējot dienas aprūpes centrus “Saime” Tukumā un “Saulespuķe” Slampē, specializētās darbnīcas Melnezera ielā 1, Tukumā.

4.18.attēls Viesistaba “Laipās”

Grupu mājas “Laipas” 2024. gada budžeta izpilde – 65 775,00 euro.

Tukuma patversme

4.19.attēls Tukuma patversme

Tukuma patversme (turpmāk arī patversme) pašvaldībā nodrošina īslaicīgu naktsmītņi, siltu uzturu, personīgās higiēnas iespējas, kā arī sociālā darbinieka konsultācijas personām bez noteiktas dzīvesvietas un krīzes situācijās nonākušām personām. Patversmes pakalpojumu Tukuma patversmē 2024. gadā saņēma 59 personas (mēnesī vidēji 27 personas).

2024. gadā savu aktualitāti nav zaudējis jautājums par sociālās aprūpes un uzraudzības nodrošināšanu bezpajumtniekiem, jārisina jautājumi par personas apliecināto dokumentu sakārtošanu, dokumentu noformēšanu ārstēšanai stacionārā un ievietošanai ilgstošas aprūpes iestādēs. Šāda situācija izskaidrojama ar sabiedrības novecošanas procesiem, sociālo attiecību un finanšu resursu nepietiekamību, kā arī to, ka personas bez pajumtes patstāvīgi nespēj nodrošināt savas pamatvajadzības un medicīnisko aprūpi.

Patversmes telpās darbojas HIV profilakses punkts un šļircu apmaiņas punkts, kas 2024. gadā ar atkarību speciālista palīdzību nodrošināja sekundārās profilakses darbu narkotiku lietotājiem. Tika izplatīta izglītojoša informācija narkotiku lietotāju vidū, motivējot lietotājus uzsākt ārstēšanos, bija iespēja veikt dažādu infekciju slimību testus. Tukuma pašvaldībā HIV profilakse un šļircu apmaiņa notiek sadarbībā ar Slimību profilakses un kontroles centru.

2024. gada sākumā sadarbībā ar Latvijas Sarkanā Krusta Tukuma komiteju Tukuma patversmes teritorijā turpinājās zupas virtuves darbība 3 reizes nedēļā. Atklājot specializētās darbnīcas, zupas virtuve uzsāka darbību Melnezera ielā 1, Tukumā, kur var saņemt uz vietas pagatavotu zupu.

Tukuma patversmes 2024. gada budžeta izpilde – 158 827,00 euro.

Kandavas pansija

4.20.attēls Ziemassvētku
Kandavas pansijā

Kopš 2022. gada jūnija Kandavas pansija Ķiršu ielā 10, Kandavā, ir Tukuma novada sociālā dienesta Izmitināšanas pakalpojumu nodaļas apakšvienība, kas nodrošina mājokli, diennakts uzraudzību, atbalstu pašaprūpē un, ja nepieciešams, atbalstu sociālo problēmu risināšanā pilngadīgām vai pensijas vecuma personām, ja saskaņā ar sociālā darbinieka izvērtējumu personām ir nepietiekamas funkcionālās spējas. 2024. gadā Kandavas pansijas pakalpojumu saņēma 20 personas.

Kandavas pansijas pakalpojuma saņēmējiem 2024. gadā turpinājusies ikdienas dzīve ar savām aktivitātēm un citiem notikumiem. Pakalpojuma saņēmēji turpināja vingrot Tukuma novada sociālā dienesta fizioterapeites vadībā, ieklausījās dzejnieces Dagnijas Gudriķes dzejas lasījumos, kopā ar Kandavas Kārļa Mīlenbaha vidusskolas jauniešiem, Kandavas bērnudārza mazuļiem, Kandavas Reģionālās pamatskolas audzēkņiem un draugiem no uzņēmuma Magebit sirsnīgi sagaidīja Ziemassvētkus. 2024. gads Kandavas pansijā bijis īpašs ar to, ka iedzīvotāja Ausma Oliņa sagaidīja savu 100. dzimšanas dienu.

Kandavas pansijas 2024. gada budžeta izpilde – 138 596,00 euro.

4.21.attēls Kandavas pansijā
100.dzimšanas diena A.Oliņai

Bērnu un jauniešu centrs „Sapņi”

No 2024. gada 1. jūlija bērnu un jauniešu centrs “Sapņi” deinstitutionalizācijas projekta ietvaros pakalpojuma sniegšanu uzsāka Tukuma pilsētā, ikdienā nodrošinot sešiem bērniem un jauniešiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakopojumu ģimeniskai videi pietuvinātos apstākļos.

Ģimenei pietuvināta modeļa mērķis ir nodrošināt ģimenes dzīvei tuvinātus apstākļus:

- * Iemācīt bērniem un jauniešiem ģimenes vērtības;
- * Ievērot veselīgu dzīvesveidu;
- * Mācīties plānot sadzīvi;
- * Iemācīties respektēt vienu otru;
- * Rūpēties par apkārtējo vidi, kurā dzīvo;
- * Stiprināt bērnu un jauniešu drošības sajūtu;
- * Mācīties veidot savstarpējās attiecības starp dažāda vecuma un dzimuma bērniem;
- * Apgūt pašaprūpes un pašapkalpošanās prasmes un iemaņas.

Ikdienas darbos un sadzīvē tiek pielietoti līdzdalības princips, informācijas pieejamības princips, vienlīdzīgu iespēju princips, jauniešu un bērnu ievērošanas princips, jauniešu un bērnu integrācijas princips. Mazinot traumatiskās pieredzes, kas gūtas dzīves laikā, tiek pielietots

labvēlīgu ekonomisko priekšnosacījumu princips, tas nozīmē, ka darbā ar ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem un jauniešiem tiek mazināta šo risku ietekme, veidota atbalsta sistēma un piesaistīti nepieciešamie pakalpojumi.

Bērniem tiek nodrošināta dzīvojamā platība, sadzīvei un ikdienai nepieciešamais inventārs, higiēnas uzturēšanas materiāli, medikamenti un speciālistu apmeklējumi, kā arī dažādu pakalpojumu pieejamība.

Ikdienā centra darbību nodrošina sociālais darbinieks, sociālais audzinātājs, 2 sociālie aprūpētāji, 2 aprūpētāji.

2024. gadā BJC “Sapņi” dzīvoja 11 bērni un jaunieši vecumā no 0 līdz 17 gadiem.

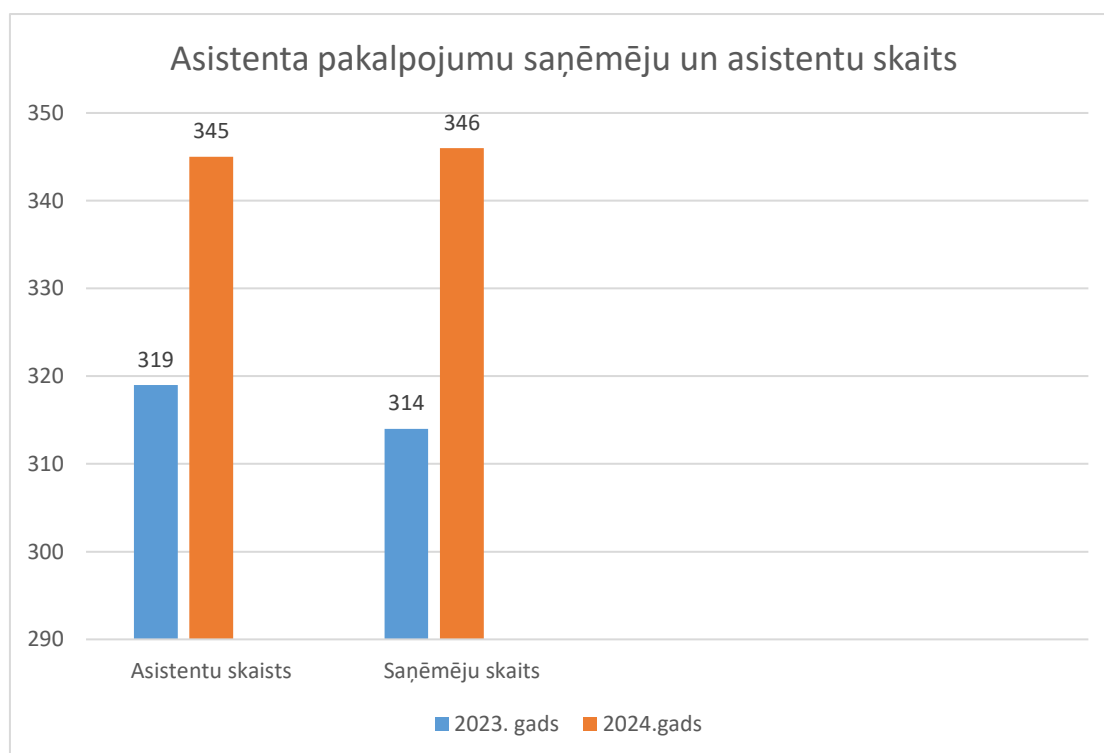
2024. gadā BJC “Sapņi” budžeta izpilde 142 431 *euro*.

ASISTENTA PAKALPOJUMS PAŠVALDĪBĀ

No 2021. gada 1. jūlija Tukuma novadā ir pieejams asistenta pakalpojums saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 316 “Noteikumi par asistenta, pavadoņa un aprūpes pakalpojumu personām ar invaliditāti”.

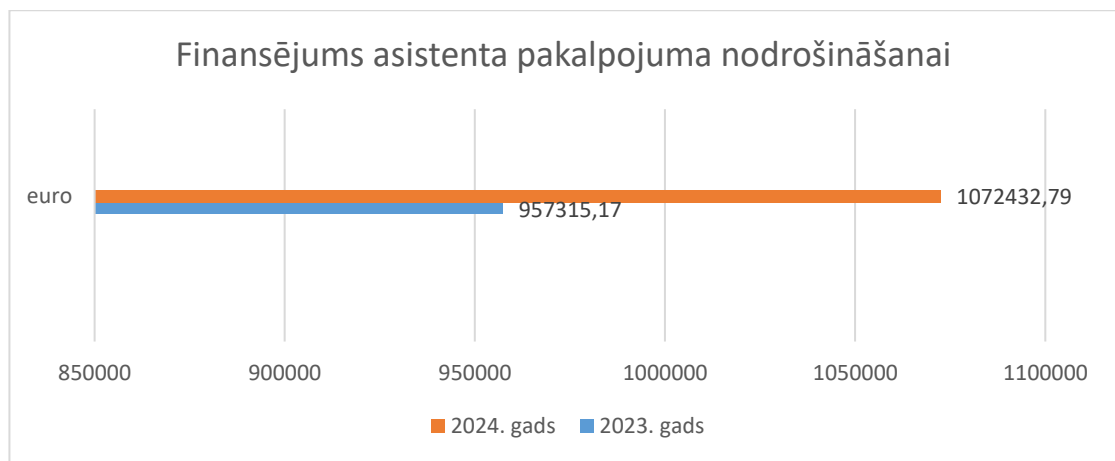
Valsts atbalstīto asistenta pakalpojumu Tukuma novadā 2023. gadā saņēmuši 314 klienti, 2024. gadā 346 klienti.

Pakalpojuma nodrošināšanā 2023. gadā piedalījās 319 asistenti, 2024. gadā 345 asistenti.

4.22. attēls 2024. gada Asistenta pakalpojuma saņēmēju un asistentu skaits.

Asistentu pakalpojumu nodrošināšanai 2023. gadā izlietoti 957 315,17 *euro*. 2024. gadā tas bija 1 072 432,79 *euro*.

4.23. attēls. 2024. gadā Izlietotais finansējums asistenta pakalpojuma nodrošināšanai (euro).

5. PROJEKTI

Pārskata gadā turpina realizēt sadarbības projektu **“Slimību profilakses un kontroles centrs”** par HIV profilakses bezmaksas punkta darbību Tukumā. 2024. gadā saņemtas bezmaksas medicīniskās preces par kopējo summu 728,39 euro un izdalītas medicīniskās preces par summu 561,08 euro apmērā.

Tukuma novada sociālais dienests iesaistījās Sociālās integrācijas fonda projektā **“Eiropas Atbalsts fonds vistrūcīgākajām personām”** īstenošanā, izdalot pārtikas un higiēnas pakas Tukuma novada Jaunpils un Viesatu pagastos.

Labklājības ministrijā no 2015. gada tiek īstenots projekts (Nr. 9.2.1.1/15/I/001) **“Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās”**, kur viena no aktivitātēm ir metodiku izstrāde pašvaldību sociālo dienestu sociālajiem darbiniekiem darbam ar klientu mērķa grupām, kā arī sociālo darbinieku apmācība šo metodiku ieviešanai darbā. Metodiku izstrādā jomas profesionāļi, kuriem ir pieredze darbā ar konkrēto mērķa grupu, kā rezultātā tiek izveidots vienots metodiskais materiāls un izstrādātas klātienēs un e-mācību programmas. Metodikas izstrādes procesā veic metodiskā materiāla aprobēšanu, kas tiek īstenota pilotprojektu veidā.

Atbalsta nodaļas pieaugušām personām sociālais darbinieks piedalījās metodikas izstrādē un aprobēšanā **“Krīzes intervence sociālajā darbā un psihosociālā konsultēšana krīzē”**. Finansējums 23 262,21 euro.

Ģimenes atbalsta nodaļas vadītāja un sociālais darbinieks iesaistījās kvalitātes modeļa izstrādē **“Pašvaldības sociālo dienestu vadības kvalitātes modeļa izstrāde un pilotprojekta īstenošana”** finansējums 11 149,37 euro.

Projekts “Proti un dari 2.0” – 2024. gada 12. jūnijā ir noslēgts Līgums ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru par sadarbību Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.– 2027. gadam 4.2.3. specifiskā atbalsta mērķa **“Sekmēt to, lai – jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām – būtu vienlīdzīga piekļuve kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un mācībām un iespēja to iegūt, sākot ar pirmsskolas izglītību un aprūpi un vispārējās izglītības un profesionālās izglītības un mācību gaitā līdz pat augstākajai izglītībai un pieaugušo izglītībai un mācībām, tostarp veicināt mācību mobilitāti visiem un atvieglot piekļūstamības iespējas personām ar invaliditāti”** 4.2.3.4. pasākuma **“Sekmēt NEET jauniešu integrēšanos**

izglītībā un nodarbinātībā” projekta “PROTI un DARI 2.0” Nr. 4.2.3.4/1/24/I/001 īstenošanā Nr. 6-9/15 Projekta paredzētais termiņš līdz 2027. gada 31. decembrim. Projektā plānots iesaistīt 39 jauniešus, apgūstot finansējumu 84 104,51 *euro*. Projektā darbu ir uzsākusi jauna programmas vadītāja Inga Slesare, tiek meklēti mentorī un notiek informēšana par projekta aktivitātēm sociālajos tīklos, laikrakstos, sarunās ar sadarbības partneriem.

Projekts LL-00241 “Paaudžu savienošana daudzveidībā” (ConnectinGen). Lai sekmētu, izvērtētu un attīstītu senioru un jauniešu savstarpējo mijiedarbību, “Interreg VI-A Latvijas-Lietuvas programma 2021.–2027” ietvaros, sadarbojoties Kurzemes plānošanas reģionam ar Tukuma novada sociālo dienestu un partneriem Lietuvas pašvaldībās – Kretingas atklāto jauniešu centru un sabiedrisko organizāciju “Metu rieves” no Palangas, ir iesniegts projekts. Projekta mērķis ir izstrādāt inovatīvu starppaaudžu metodi, lai iesaistītu abas mērķa grupas. Izveidotā metode kalpos sociālā darba speciālistiem par jaunu instrumentu, veicot dažādas Projekta aktivitātes, kā arī Projektā galvenā uzmanība tiks pievērsta pieredzes apmaiņai. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija 2024. gada 18. decembrī ir pieņēmusi lēmumu par finansējuma piešķiršanu “Interreg VI-A Latvijas-Lietuvas programmai 2021.–2027”, kurā noteikts, ka no Programmas Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējuma tiek piešķirta maksimālā summa Projekta aktivitāšu īstenošanai 291 487,41 *euro* apmērā, tai skaitā Tukuma novada pašvaldības iestādes “Tukuma novada sociālais dienests” Projekta īstenošanas pasākumiem 38 684,00 *euro*, ja tiek izpildīti lēmumā noteiktie nosacījumi, tai skaitā tiek izpildīts lēmuma 3. punkts: “iesniegt atbalsta vēstules no Tukuma, Kretingas un Palangas pašvaldībām par Projekta īstenošanu.”

Saskaņā ar Projekta nosacījumiem, Projekta īstenošanai nepieciešamais Tukuma novada pašvaldības līdzfinansējums ir 9 671,00 *euro*, kopumā Tukuma novada pašvaldības iestādes “Tukuma novada sociālais dienests” Projekta īstenošanas pasākumiem paredzētais finansējums ir 48 355,00 *euro*. Projekta īstenošanas laiks no 2025. gada 1. aprīļa līdz 2027. gada 31. martam (divi gadi).

Atbalsta pasākumi cilvēkiem ar invaliditāti mājokļu vides pieejamības nodrošināšanai Tukuma novada pašvaldībā ir pieejamas kvotas atbalsta pasākumam 6 personām. Tukuma novada sociālais dienests 2024.gada 28. februārī ir nosūtījis nepieciešamos dokumentus atbalsta izvērtēšanai Attīstības nodaļai.

Par projektu <https://www.lm.gov.lv/lv/atveselosanas-fonda-pasakums-259-personu-ar-invaliditati-majoklu-pielagosanai>

DigiSoc – 2024. gadā Tukuma novada sociālais dienests un citas pašvaldības kā sadarbības partneri iesaistījās Labklājības ministrijas īstenojamā ANM projektā “Labklājības nozares un pašvaldību sociālās sfēras platformas “DigiSoc” izstrāde un ieviešana”, kā rezultātā tiks izstrādāta jauna IKT platforma “DigiSoc”, kas nodrošinās atbalstu sociālo pakalpojumu sniegšanā starp iedzīvotājiem, pašvaldībām, Labklājības ministriju un sociālo pakalpojumu sniedzēju vienotā darba vidē. Rezultātā no 2026. gada 1. jūnija pakalpojumu sniedzēji saņems informāciju no sociālajiem dienestiem un pakalpojumu sniedzējiem attiecīgi būs jāievada pakalpojumu izpildes dati caur platformu “DigiSoc”. Nākotnē pārskatīsim noslēgtos pakalpojumu līgumus, lai savlaicīgi grozītu nosacījumus, kā jāiesniedz atskaite par sniegto pakalpojumu. Šīs izmaiņas ir vērstas uz efektīvāku un drošāku datu apstrādi, kā arī lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti. Vairāk par projektu lasiet Labklājības ministrijas preses relīzē, pieejama: <https://www.lm.gov.lv/lv/projekts/projekts-labklajibas-nozares-un-pasvaldibu-socialas-sferas-platformas-digisoc-izstrade-un-ieviesana>.

6. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Līdz 2024. gada jūnijam Tukuma novada sociālajam dienestam bija sava tīmekļvietne <https://www.tnsd.lv/>, bet no jūlija informācija par sociālo dienestu publicēta Tukuma novada pašvaldības tīmekļvietnē <https://tukums.lv> sadaļā “Novads”– Sociālais dienests“ un dienesta sniegto pakalpojumu apraksti publicēti sadaļā “Pakalpojumi”– “Sociālā joma”. Pašvaldības iedzīvotāji aicināti piesekoties dienesta tiešsaistes kontam sociālajā tīklā Facebook <https://www.facebook.com/tnsd.lv>.

2024. gada 14. martā Tukuma novada sociālā dienesta direktore Ina Balgalve konferencē “Pārmaiņas sociālajā darbā. Kopiena, krīze, iespējas” dalījās par darbīgu atpūtu dabā un tās ieguvumiem sociālā darba praksē, aicinot sociālajā jomā strādājošos pievienoties Ideju pastaigās.

5.1. attēls I.Balgalve un I.Kurme konferencē

2024. gada 4. aprīlī Tukuma novada sociālajā dienestā tika organizēta Ēnu diena. Bija iespējams ēnot sociālo darbinieku, sociālo rehabilitētāju. Ēnu dienā piedalījās 5 jaunieši.

Ar Tukuma pilsētas senioru biedrības iniciatīvu pārskata gada marta mēnesī ir uzsākta Tukuma pilsētas senioru godināšana apaļajās dzīves jubilejās biedrības organizētā pasākumā. Pasākumi notiek reizi mēnesī Talsu ielā 20, Tukumā – ar biedrības biedru priekšnesumu, stāstījumu par biedrības darbu un Tukuma novada sociālā dienesta informāciju par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību.

19. jūnijā pie Tukuma novada domes deputātiem un pašvaldības administrācijas devās jauniešu atbalsta un pašizaugsmes programmas “Palēciens Tev” jaunieši, lai dalītos pieredzē un ieguvumos. Tika aktualizēts jautājums par grūtībām un izaicinājumiem jauniešu ikdienā.

5.2. attēls “Palēciens Tev” jaunieši, darbinieki, deputāti un vadība

12. jūlijā Tukuma novada sociālais dienests svinēja 3 gadu jubileju, kurā tika godināti un sveikti jomas speciālisti – **Anda Feldmane** par iegūtu maģistra grādu sociālajā darbā un vadošā sociālā darbinieka kvalifikāciju; **Anastasija Hjuņinena** par 10 darba gadiem sociālajā jomā dienestā; **Liene Zeidenberga** par 20 darba gadiem sociālajā jomā dienestā; **Signe Balode, Inese Auziņa, Indulis Dambergs** par ieguldījumu Tukuma novada sociālā dienesta darbības un attīstības nodrošināšanā; **Līga Liepiņa** par dalību konkursā “Gada balva sociālajā darbā 2023” nominācijā “Labākais sociālais darbinieks sociālajā dienestā 2023”; **Aiga Latišenko** par dalību

konkursā “Gada balva sociālajā darbā 2023” nominācijā “Labākais sociālais darbinieks nevalstiskajā un privātajā sektorā 2023”.

5.3. attēls A. Hjuņinena, L. Zeidenberga, I. Balgalve

5.4. attēls L. Liepiņa

2024. gada 9. augustā Tukuma novada sociālais dienests sadarbībā ar Kandavas multifunkcionālo jaunatnes iniciatīvu centru “Nagla” organizēja domnīcu “Pazudis sistēmā” un dārza svētkus.

Dalībnieki: Tukuma novada sociālais dienests, Tukuma novada bāriņtiesa, Biedrība “Palēciens Tev”, Biedrība “C Modulis”, VPD ZR TSV Tukuma nodaļa, Tukuma novada Izglītības pārvalde, Atbalsta centrs “Terēze”, Bērnu aizsardzības centrs, Tukuma novada dome, Kandavas Kārļa Mīlehbaha vidusskola, Labklājības ministrija, Latvijas Skautu un gaidu centrālā organizācija.

Domnīcas mērķis apzināt darbā ar jaunatni iesaistīto Tukuma novada institūciju un organizāciju sadarbības stiprās un vājās puses. Uzsākt diskusiju par starpnozaru sadarbības veicināšanu Tukuma novada Pašvaldībā. Apzināt esošos un nepieciešamos resursus, lai efektīvāk nodrošinātu sociālajam riskam pakļauto jauniešu vajadzības.

Pasākums notika divās daļās:

1. domnīca iekštelpās – atklātā diskusija starp speciālistiem, darbs grupās, apkopojums;
2. publisks pasākums ārtelpās – sacensības, konkursi, radošās darbnīcas, apbalvošana, sarunas pie ugunsкура, pikniks.

Pasākums pulcēja 95 dalībniekus.

18. septembrī Tukuma novada sociālā dienesta direktore Ina Balgalve piedalījās tikšanās ar Tukuma novada ģimenes ārstiem un informēja par aktuālo sociālās aizsardzības jomā, aicinot uz sadarbību – sociālo pakalpojumu nodrošināšanā, vardarbības atpazīšanā, informēšanā par atbalsta nepieciešamību mūsu iedzīvotājiem.

2024. gada 1. novembrī tika atklāts pēdējais projekta “Deinstitucionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” pakalpojums – specializētās darbnīcas “Melnezers”. Atklāšanas laikā tika veidots atskats uz projekta gaitu, kurš ilga gandrīz 10 gadus. Pasākumā piedalījās projektā iesaistītie – Tukuma novada domes deputāti, pašvaldības administrācijas vadība, Attīstības nodaļa, būvnieki, Rīgas plānošanas reģiona komanda, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece sociālajos un veselības jautājumos, nevalstiskās organizācijas, citi sociālo pakalpojumu sniedzēji un, protams, iedzīvotāji, kuri darbosies pakalpojumos.

2024. gada 17. decembrī sociālais darbinieks ģimenēm ar bērniem Liene Zeidenberga piedalījās Valsts Probācijas dienesta Kurzemes un Zemgales reģiona seminārā/forumā “Darot – Gūstam! Caur sodu uz izaugsmi!”, kas apvienoja dažādu jomu profesionāļus, jauniešu mentorus un sabiedrības aktīvistus. Pasākumā Liene dalījās ar pieredzi darbā ar jauniešiem Tukuma novada

pašvaldībā, veicinot savstarpēju sadarbību starp Valsts probācijas dienestu, nevalstiskajām organizācijām un vietējām kopienām.

5.5. attēls L.Zeidenberga seminārā/forumā

26. novembrī direktore un Rehabilitācijas nodaļas vadītāja piedalījās Tukuma pilsētas Iedzīvotāju konsultatīvajā padomē, lai uzklautu iedzīvotāju vajadzības, grūtības, kā arī informēja par aktuālo pašvaldībā sociālās aizsardzības jomā.

2024. gadā pieredzes apmaiņas vizītēs uzņemti kolēģi no Jelgavas sociālo lietu pārvaldes, Ķemeru grupu dzīvokļiem un dienas aprūpes centra, Aizkraukles novada sociālā dienesta, Ķekavas novada sociālā dienesta.

2024. gadā tika aptaujāti pašvaldības pabalsta “Pabalsts apaļajā dzīves jubilejā” saņēmēji, lūdzot aizpildīt “Personas dzīves vides anketu”. *Pabalsta apaļajā dzīves jubilejā mērķis ir godināt personu nozīmīgā dzīves jubilejā, kā arī iepazīties ar personu dzīves vidi, dzīves kvalitāti, identificētu viņu sociālās problēmas, lai sekmētu labvēlīgas dzīves vides, sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu veidošanu novada pašvaldības teritorijā dzīvojošiem pensijas vecuma iedzīvotājiem, plānojot pašvaldības turpmāko darbību atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām un izvirzītajiem mērķiem.* Aptaujas rezultāti pieejami www.visidati.lv/res/979452823179/

7. 2025. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Sociālie pakalpojumi

Palielinās sniegto sociālo pakalpojumu apjoms pašvaldībā, jo 2024. gadā darbību uzsāka divi jauni pakalpojumi – grupu māja “Laipas” Slampē un specializētās darbnīcas Melnezera ielā 1, Tukumā. Esošā līmenī tiek nodrošināti pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstoši sociālie pakalpojumi:

1. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums personām ar invaliditāti (Dienas aprūpes centrs “Saime”);
2. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums bērniem ar invaliditāti un bērniem vecumā no 1,5 līdz 5 gadiem no ģimenēm, kuras ir Tukuma novada sociālā dienesta redzeslokā (Dienas aprūpes centrs “Saimīte”);
3. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums personām ar garīgā rakstura traucējumiem (Dienas aprūpes centrs “Saulespuķe”);
4. Dienas centra pakalpojums senioriem (Dienas aprūpes centrs “Rīti”);
5. Patversmes pakalpojums (Patversme ģimenēm ar bērniem Slampes pagastā; Tukuma patversme);
6. Sociālās rehabilitācijas pakalpojums ar izmitināšanu (Atbalsta dzīvokļi);
7. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem ar invaliditāti un bērnu ar invaliditāti likumiskajiem apgādniekiem (Centrs “Avotiņš”);
8. Specializētās darbnīcas (Specializētās darbnīcas “Melnezers”);

9. Grupu māja/dzīvokļa pakalpojumi ("Laipas", "Lodes", "Mežrozītes", Celtnieku iela 3);
10. Pansijas pakalpojums (Kandavas pansija);
11. Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums bērniem (Bērnu un jauniešu centrs "Sapņi"). Ir nepieciešamība veidot vēl vienu pakalpojuma sniegšanas vietu – dzīvokli vai māju.

Sociālā palīdzība

Nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālo palīdzību. Sociālā palīdzība 2025. gadā ir valstiski reglamentēta – gan izvērtēšanas nosacījumi, gan atbalsta lielums tiek noteikti Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, gan Ministru kabineta noteikumos. Ir tendence trūcīgo un maznodrošināto mājsaimniecībās dzīvojošo personu skaitam samazināties. Arī 2025. gadā trūcīgās personas tiek uzskaitītas kopā ar Ukrainas iedzīvotājiem, un samazinājums saistīts ar imigrējošo Ukrainas iedzīvotāju skaita samazināšanos Tukuma novada pašvaldībā. No 2025. gada 1. janvāra palielinās Pabalsta garantētā ienākuma nodrošināšanai noteiktais līmenis, ienākumu līmeņa sliekšnis trūcīgas un maznodrošinātās mājsaimniecības statusa noteikšanai. Pabalsta garantētā ienākuma nodrošināšanai plānotā summa 2025. gadam 273 400 *euro*. Mājokļa pabalstam plānotā summa 2025. gadam 796 000 *euro*. 2025. gadā valsts pašvaldībām turpinās sniegt līdzfinansējumu GMI un mājokļa pabalsta nodrošināšanā 30 % no izmaksātās summas.

Pašvaldības brīvā iniciatīva

Izvērtējot pašvaldības iespējas sniegt atbalstu noteiktām iedzīvotāju grupām, 2025. gadā tiek atbalstītas šādas iniciatīvas 2024. gada izpildes apjomā – pabalsts jaundzimušā bērna aprūpei, pabalsts bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei, pabalsts aizgādnim, pabalsts kāzu jubilāriem, pabalsts apaļajā dzīves jubilejā, pabalsts valsts svētkos, pabalsts zobu protezēšanas pakalpojumiem, materiāls atbalsts higiēnas pakalpojumu nodrošināšanai, remigrācijas pabalsts, apbedīšanas pabalsts. Kopā iniciatīvām 2025. gadā ir plānoti 407 727 *euro*.

Tukuma novada pašvaldība nodrošina **sociālo pakalpojumu pirkšanu no citām organizācijām** – ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, aprūpes mājās pakalpojumu, ģimenes asistenta pakalpojumu, Jauniešu atbalsta un pašizaugsmes programmu, jauniešu mentora pakalpojumus, sociālā darba ietvaros tiek nodrošinātas dažādas speciālistu konsultācijas un atbalsta grupas ģimenēm, personām. Kopā 2025. gadā plānots 663 621 *euro*.

2025. gadā turpinās valsts finansētu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu no vardarbības cietušām un vardarbību veikušām pilngadīgām personām nodrošināšana un administrēšana. Plānots sniegt pakalpojumu 14 bērniem par summu 18 590 *euro* un 16 pilngadīgām personām par summu 169 654 *euro*.

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 857 "Noteikumi par sociālajām garantijām un atbalstu bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpusģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās" 2025. gadā pašvaldībā tiek plānota valsts finansētas iniciatīvas – atbalsta nodrošināšana pilngadību sasniegušajiem bez vecāku gādības palikušajiem bērniem – ieviešana. Plānots apmācīt 40 mentorus un atbalsts tiks nodrošināts 15 jauniešiem. Viena jaunieša atbalsta grozs ir 3 563,19 *euro* gadā.

Plānots turpināt dalību projektos:

SIF projektā "Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām ietvaros atbalstāmo darbību īstenošana" Jaunpils novadā;

projektā "Proti un Dari_2.0", kura mērķis ir sekmēt NEET jauniešu integrēšanos izglītībā un nodarbinātībā – līdz 2027. gada 31. decembrim. Projektā plānots iesaistīt 39 jauniešus, apgūstot finansējumu 84 104,51 *euro*.

Lai sekmētu, izvērtētu un attīstītu senioru un jauniešu savstarpējo mijiedarbību, "Interreg VI-A Latvijas-Lietuvas programma 2021.–2027" ietvaros, sadarbojoties Kurzemes plānošanas

reģionam ar Tukuma novada sociālo dienestu un partneriem Lietuvas pašvaldībās Kretingas atklāto jauniešu centru un sabiedrisko organizāciju "Metu rieves" no Palangas, ir iesniegts un apstiprināts projekts **LL-00241 "Paaudžu savienošana daudzveidībā" (ConnectinGen)**. Projekta mērķis ir izstrādāt inovatīvu starppaaudžu metodi, lai iesaistītu abas mērķa grupas. Izveidotā metode kalpos sociālā darba speciālistiem par jaunu instrumentu, veicot dažādas Projekta aktivitātes, kā arī Projektā galvenā uzmanība tiks pievērsta pieredzes apmaiņai. Kā viens no sadarbības partneriem. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija 2024. gada 18. decembrī ir pieņēmusi lēmumu par finansējuma piešķiršanu "Interreg VI-A Latvijas-Lietuvas programmai 2021.–2027", kurā noteikts, ka no Programmas Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējuma tiek piešķirta maksimālā summa Projekta aktivitāšu īstenošanai 291 487,41 *euro* apmērā, tai skaitā Tukuma novada pašvaldības iestādes "Tukuma novada sociālais dienests" Projekta īstenošanas pasākumiem 38 684,00 *euro*, ja tiek izpildīti lēmumā noteiktie nosacījumi, tai skaitā tiek izpildīts lēmuma 3. punkts: "iesniegt atbalsta vēstules no Tukuma, Kretingas un Palangas pašvaldībām par Projekta īstenošanu."

Saskaņā ar Projekta nosacījumiem Projekta īstenošanai nepieciešamais Tukuma novada pašvaldības līdzfinansējums ir 9 671,00 *euro*, kopumā Tukuma novada pašvaldības iestādes "Tukuma novada sociālais dienests" Projekta īstenošanas pasākumiem paredzētais finansējums ir 48 355,00 *euro*. Projekta īstenošanas laiks no 2025. gada 1. aprīļa līdz 2027. gada 31. martam (divi gadi).

No 2025. gada 1. janvāra Kopienas darba nodaļa ir reorganizēta, Kopienas centru darbība tiek nodrošinātu pagastu pārvaldēs.

Ir izveidots direktora vietnieka amats, kura galvenie pienākumi ir turpināt nodrošināt sociālo darbu kopienā – pasākumu kopumu, kas veicina iedzīvotāju attiecību uzlabošanu, motivāciju iesaistīties un līdzdarboties kopienas dzīvē, izzināt kopienas sociālās vajadzības un nodrošināt kopienā dzīvojošajiem iespējas sniegt atbalstu citiem kopienā dzīvojošajiem, veikt Tukuma novada sociālā dienesta sniegto pakalpojumu kvalitātes uzraudzību, izveidot un uzraudzīt iestādes iekšējās kontroles sistēmu. Kopienas centri pagastos paliek kā resurss sociālā darba kopienā veikšanai. Direktora vietnieks darbu uzsāk 2025. gada martā.

Domes priekšsēdētājs

Gundars Važa